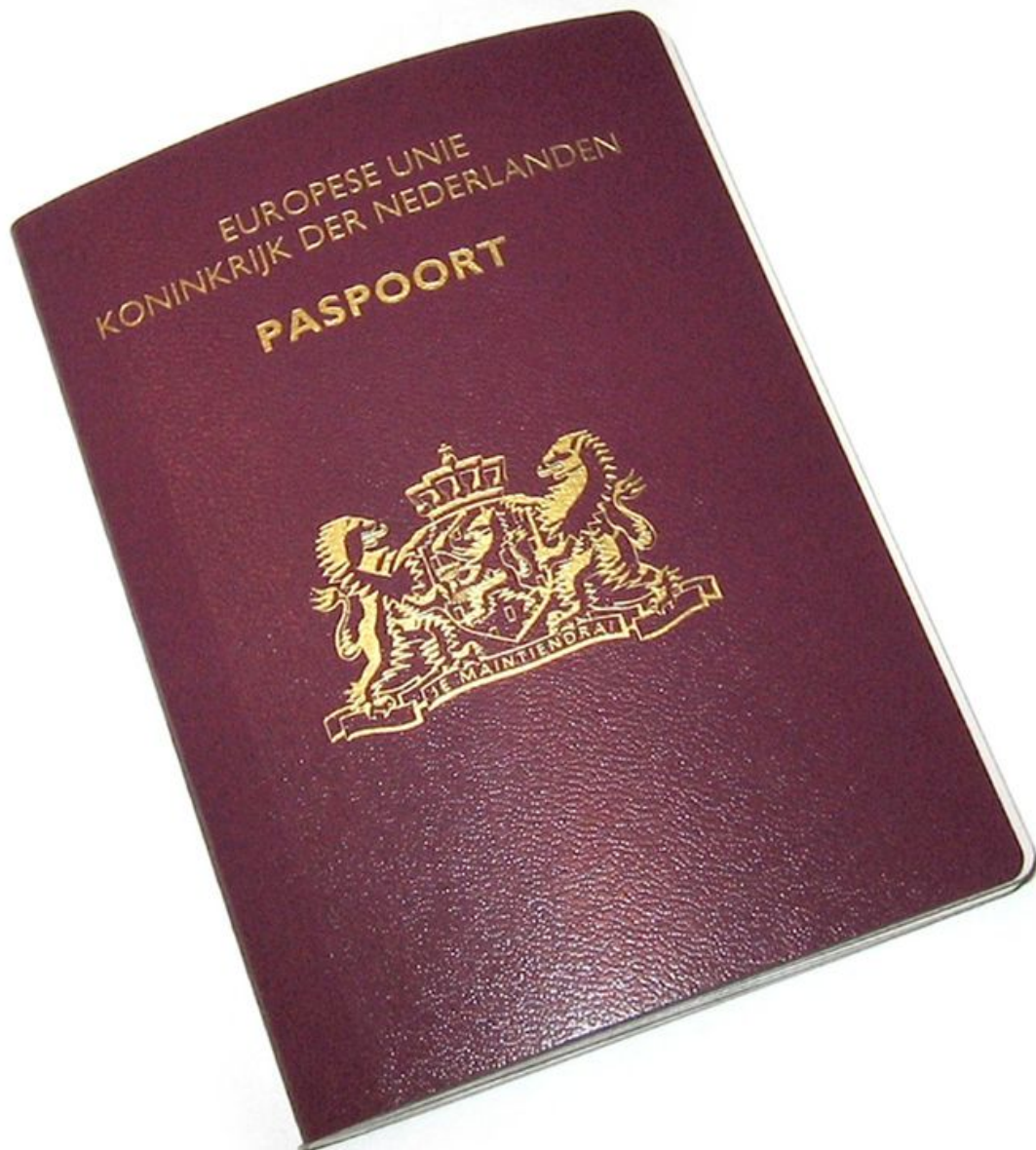

Toenemende Ongelijkheid: beperkt het COVID-19 virus de mogelijkheden van mensen uit kansarme gebieden?

Guido van Wijlick

23-02-2021

Bachelor Thesis Geografie, Planologie en Milieu (GPM), Faculteit der Managementwetenschappen
Nijmegen, Radboud Universiteit Nijmegen, juni 2021

Toenemende Ongelijkheid: beperkt het COVID-19 virus de mogelijkheden van mensen uit kansarme gebieden?

Naam: Guido van Wijlick

Studentnummer: S1025601

Datum: 23-06-2021

Bachelor Thesis Geografie, Planologie en Milieu (GPM), Faculteit der Managementwetenschappen
Nijmegen, Radboud Universiteit Nijmegen, juni 2021

Begeleider: prof. dr. Henk van Houtum

Aantal woorden: 14611 woorden

Voorwoord

Beste lezer, bedankt voor het lezen van mijn scriptie. Deze scriptie gaat over het coronapaspoort. Er zal gekeken worden naar de voor- en nadelen ervan, en wat de gevolgen kunnen zijn voor internationale migratie.

Na bijna drie jaar de studie Geografie, Planologie en Milieu te hebben gedaan is dit het laatste verslag dat ingeleverd moet worden. Vanwege de interesse die ik al van jongs af aan heb met kaarten, maar ook mijn ongenoegen met betrekking tot oneerlijkheid en ongelijkheid, was dit een interessante scriptie om te schrijven. Het schrijven van deze scriptie is een bijzonder verhaal, omdat het vanwege de coronaregels in Nederland voornamelijk thuis is gedaan.

Deze scriptie is met name geschikt voor studenten of onderzoekers die verder onderzoek willen doen naar een coronapaspoort.

Natuurlijk wil ik prof. dr. Henk van Houtum bedanken voor de begeleiding van het schrijven van de scriptie, alsmede de studenten die een soortgelijk onderwerp hebben, en ook verdere aanbevelingen hebben gegeven.

Ik wens u veel leesplezier toe.

Guido van Wijlick,

Belfeld, 23 juni 2021

Samenvatting

Dit onderzoek kijkt naar de invloed van het COVID-19 virus op internationale migratie. Dit is gedaan naar aanleiding van de twee crises waarmee de EU te maken had en heeft de afgelopen tien jaar. De eerste van de twee crises is de vluchtelingen crisis van 2013 tot 2016. De tweede crisis is de uitbraak van het COVID-19 virus in Europa in het begin van 2020. Er wordt naar deze crises gekeken aan de hand van een literatuurstudie.

Naar aanleiding van deze twee crises wordt er in dit onderzoek gekeken naar wat de mogelijke invloed van een coronapaspoort kan zijn op het migratieproces. Als gevolg van de COVID-19 pandemie heeft de Europese Unie namelijk besloten om een coronapaspoort in te voeren. In het coronapaspoort staan drie belangrijke onderdelen, die bepalen of een individu op internationaal niveau vrij mag reizen, of andere vrijheden terugkrijgt. Het eerste onderdeel van het coronapaspoort is een vaccinatiebewijs. Hierin staat of een persoon is gevaccineerd tegen het COVID-19 virus. Het tweede onderdeel is een positieve test van de afgelopen zes maanden. Een recente positieve test geeft namelijk aan dat een persoon antistoffen heeft tegen het COVID-19 virus, en dus geen gevaar loopt. Het derde onderdeel van het coronapaspoort is een negatieve PCR-test, die de afgelopen 48 uur was afgenomen. Op deze manier kan worden aangetoond dat een persoon geen gevaar vormt voor de bestemming waar hij of zij naartoe gaat.

Het grote voordeel van het coronapaspoort is hetzelfde als het algemene doel waarvoor het coronapaspoort wordt ingevoerd. Dit is het teruggeven van vrijheden aan mensen met een goed coronapaspoort. Deze vrijheden kunnen internationaal reizen zonder quarantaine inhouden, maar ook het gaan naar festivals. Over het coronapaspoort zijn ook nog klachten, en wat nadelen. Het eerste nadeel van het coronapaspoort is dat er op Europees niveau nog steeds geen algemene lijn is getrokken met wat wel en niet mag met een coronapaspoort. Sommige landen zullen vriendelijker staan tegenover mensen met een goed coronapaspoort dan andere landen. Het tweede nadeel van het coronapaspoort is de privacy, waar landen zonder afhankelijkheid van toerisme veel problemen mee hebben. Een derde nadeel aan een coronapaspoort is de vaccinatieongelijkheid op nationaal niveau. Door vrijheden te geven aan gevaccineerde mensen, worden de mensen die geen vaccin willen of hebben kunnen krijgen benadeeld. De hypocrisie is uit dit nadeel op te maken, omdat op nationaal niveau ongelijkheid uit den bozen is, terwijl er op internationaal niveau weinig tot geen aandacht aan wordt besteed.

Dit coronapaspoort komt voor migranten van buiten de Europese Unie nog bovenop de al huidige bestaande grenzen. Het grensbeleid van de EU kan worden onderverdeeld in drie belangrijke pilaren. De eerste pilaar is de *Paper Wall*. Dit is de bureaucratische grens, die aan de hand van paspoorten en visa bepaald of een individu de EU binnen mag. De tweede grens is de *Iron Border*. Dit is de fysieke grens van de EU. Hierbij moet er gedacht worden aan grenscontroles of hekwerken. De derde grenspilaar van de EU zijn de *Border Camps*. Dit zijn de vluchtelingenkampen, waarin een vluchteling terecht komt als hij of zij op een ongedocumenteerde wijze heeft geprobeerd de EU binnen te komen, maar daar niet (volledig) in geslaagd is.

Door het invoeren van een coronapaspoort komt er bij deze drie grenspilaren van de EU nog een vierde pilaar bij: een COVID-19 grens. Een migrant afkomstig uit kansarmere gebieden zal door de invoering van het coronapaspoort een nog kleinere kans hebben om gedocumenteerd naar de EU te reizen. De wereldwijde verdeling van vaccins is namelijk ongelijk. Onder andere de rijke landen van de Europese Unie hebben een significant groter deel van de COVID-19 vaccins opgekocht dan de minder welvarende landen in het Midden-Oosten. Hierdoor hebben de inwoners van de landen in het Midden-Oosten minder toegang tot vaccins, naast de al mindere gezondheidszorg in die landen. Op deze manier is de wereldwijde ongelijkheid met betrekking tot reizen nog meer vergroot.

Verder onderzoek in deze richting zou over enkele jaren nog uitgevoerd kunnen worden. Dan zullen er namelijk cijfers zijn over de invloed van het coronapaspoort. Zo kan er gekeken worden naar wat de daadwerkelijke invloed was van het coronapaspoort op internationale migratie. Ook kan er gekeken worden naar welke verwachte voor- en nadelen van het coronapaspoort daadwerkelijk zijn voorgekomen. Daarbij zou er verder onderzoek kunnen worden uitgevoerd naar de kwestie of het ethisch verantwoord is om een individu te weigeren op basis van gezondheid.

Inhoudsopgave

Voorwoord	I
Samenvatting.....	II
1. Introductie.....	1
1.1 Motivatie	1
1.2 Probleemstelling.....	1
1.3 Doelstelling.....	2
1.4 Vraagstelling	2
2. Relevantie.....	4
2.1 Sociale relevantie	4
2.2 Wetenschappelijke relevantie.....	5
3. Theoretisch kader.....	7
3.1 Literatuurstudie.....	7
3.1.1 Redenen voor migratie.....	7
3.1.2 Het Europese grensbeleid	8
3.1.3 Migrant is in Europa, en nu?	10
3.2 Conceptueel model	12
4. Methoden.....	13
5. Resultaten.....	15
5.1 Welke factoren bepalen of iemand legaal of ongedocumenteerd de Europese Unie binnenkomt?	15
5.2 Wat is een coronapaspoort?	16
5.3 Wat zijn de voor- en nadelen van een coronapaspoort?.....	17
5.4 In hoeverre wordt het proces om legaal de Europese Unie binnen te komen veranderd door het invoeren van een coronapaspoort?.....	21
6. Conclusie	24
7. Discussie	26
7.1 Validiteit en betrouwbaarheid	26
7.2 Reflectie.....	27
7.3 Aanbevelingen.....	28
8. Bronnenlijst	30

1. Introductie

1.1 Motivatie

In december 2019 brak er in de Chinese miljoenenstad Wuhan een nieuw, onbekend virus uit. Het virus leek in eerste instantie op een normaal griepvirus. De twijfels namen echter toe, toen bleek dat de normale behandelingsmethoden geen effect hadden. Na laboratoriumonderzoek bleek er een nieuw virus te zijn ontstaan: het SARS coronavirus, in Nederland ook wel het coronavirus of COVID-19 genoemd. Op 20 januari 2020 maakten Chinese deskundigen bekend dat het virus van persoon tot persoon overgedragen kon worden (Kuo, L., 2020). Het coronavirus groeide uit tot een wereldwijd probleem, met vele landen die werden getroffen. Ook Europa werd getroffen. Op 24 februari waren er in Noord-Italië ongeveer 220 besmettingen. Maar in het sterk geïntegreerde Europa, verspreidde het virus zich relatief gemakkelijk over de landsgrenzen. Noord-Italië is een populaire voorjaarsvakantiebestemming van Nederlanders. En zo geschiedde: op 26 februari werd het eerste coronageval in Nederland geconstateerd (Julen, 2020). Nederland volgde het voorbeeld dat al vele, andere Europese landen waren voorgegaan: Nederland ging op 16 maart 2020 in een intelligente lockdown (Rutte, 2020). De maatregelen werden door heel Europa door de tijd versoepeld en weer versterkt. Maar op dit moment zijn er ook andere, bijzondere maatregelen getroffen in Europa: landen sluiten hun grenzen. Internationaal reizen wordt ontmoedigd om besmettingen tegen te gaan (van Huet, 2021).

Als een mogelijke oplossing op de beperkingen van het internationaal reizen, en de algemene beperkingen waar Europeanen de laatste maanden mee hebben moeten leven, wordt er in verschillende landen in de Europese Unie gekeken naar het invoeren van een coronapaspoort. Hieronder valt ook Nederland (Van Loon & Van den Dool, 2021).

Verder zal er een blik worden geworpen op de vorige crisis waar Europa en de Europese Unie mee te maken had: de vluchtelingen crisis van 2013 tot 2016. Er bleek onlangs al dat het aantal asielaanvragen voor de Europese Unie aanzienlijk was teruggevallen naar aanleiding van de uitbraak van het coronavirus (NOS, 2021). Wat er in het artikel van de NOS wel werd benoemd, was dat het opmerkelijk was dat het aantal ongedocumenteerde, Noord-Afrikaanse migranten verdubbeld was ten opzichte van het jaar ervoor (NOS, 2021). De EU heeft echter niet minder asielaanvragen goedgekeurd ten opzichte van het 2019. De instroom van legale migranten lijkt dus hetzelfde gebleven, terwijl de instroom van ongedocumenteerde migranten toe lijkt te nemen.

In dit onderzoek, zal er gekeken worden naar de mogelijke toename van ongedocumenteerde migranten, die als gevolg van corona-gerelateerde maatregelen of een zwak paspoort niet legaal De EU in kunnen komen. Het is namelijk niet mogelijk om met elk paspoort naar elk land visum-vrij te reizen. Hierna zal worden gekeken naar de veranderingen die op zouden kunnen treden door invoering van het coronapaspoort.

1.2 Probleemstelling

De EU heeft sinds 2013 te maken gehad met twee grote crises: De vluchtelingen crisis van 2013 tot 2016, en de uitbraak van het coronavirus in het voorjaar van 2020 (Julen, 2020). Beide crises lijken gevolgen te hebben voor de internationale reismogelijkheden van individuen. Deze reismogelijkheden zouden verder worden beïnvloedt met een eventuele invoering van een coronapaspoort. De Europese Unie heeft namelijk al aangegeven dat een goed coronapaspoort verplicht gaat worden voor het reizen tussen landen (NOS, 2021).

Foto's van migranten op de Middellandse zee worden veelvuldig gemaakt. Dit wordt echter steeds gedaan vanuit het perspectief van Europa (Hajtema, 2020). Veel fotografen tonen gevluchte mensen als een onmachtig object. Echter zijn dit ook mensen, grotendeels allemaal met een treuriger verhaal dan het grootste deel van De EU ooit mee zal maken. De kansen die deze mensen hebben gekregen zijn veel kleiner dan de kansen die mensen geboren in De EU hebben gekregen. Hajtema suggereert al dat er foto's gemaakt moeten worden over vluchtelingen vanuit het perspectief van de vluchteling,

en niet van de Europese bewoner, veilig in hun welvarende land. Het kan helpen met het begrijpen waarom een vluchteling naar De EU wil, in plaats van een groeiende afkeer te vormen. De foto's met beelden van overvolle boten op de Middellandse zee kan bij de een bevestiging oproepen dat de grenscontrole van De EU essentieel is, terwijl het bij andere medeleven kan opwekken voor de situatie in de gebieden waar deze mensen vandaan komen (Hajjtema, 2020).

Boven op deze al reeds bestaande komst van migranten, is er nu ook het coronavirus bij gekomen. Het coronavirus kan op verschillende manieren invloed hebben op de komst van ongedocumenteerde migranten, maar mogelijk ook op de manier waarop er naar deze migranten wordt gekeken.

Ook is er een immens grote angst voor de uitbraak van corona in de vluchtelingenkampen. De meeste van deze kampen zijn al overvol, waardoor corona-gerelateerde veiligheidsregels niet in acht te nemen zijn. De migranten hebben dus al een gevaarlijke reis achter de rug om te komen waar ze zijn, een kamp zonder uitzicht, en hebben daar ook een grote kans op het oplopen van het coronavirus bij gekregen (Kettenis, 2020).

Het grote probleem dat met deze aspecten verbonden is, is mobiliteitsongelijkheid. Er zijn voor mensen wereldwijd ongelijke reiskansen. Europeanen hebben meer reismogelijkheden dan mensen geboren in het Midden-Oosten (Passportindex, z.d.). Daarbovenop komt de invoering van een Europees coronapaspoort. De EU heeft zelf de meeste vaccinaties en testen tegen het COVID-19 virus in bezit. Hierdoor worden de landen buiten Europa door toedoen van een coronapaspoort mogelijk nog meer mobiliteitsongelijk.

In dit onderzoek zal er gekeken worden of de uitbraak van het coronavirus invloed heeft op de al beperkte mogelijkheden van migranten om De EU binnen te komen. Dit zal gedaan worden door eerst de manier waarop de migrant de Europese Unie probeert binnen te komen in kaart te brengen. Daarna zal er worden gekeken naar wat de bedoelingen zijn van de Europese Unie met betrekking tot het coronapaspoort. De voor- en nadelen van een coronapaspoort worden hierbij besproken en uitgelegd. Als laatste wordt gekeken naar of er een verschil op zou kunnen treden met een invoering van een coronapaspoort.

1.3 Doelstelling

Het doel van dit onderzoek is het vergaren van inzicht met betrekking tot de invloed van COVID-19 en een coronapaspoort op de komst van migranten naar de EU. Hiervoor zal er gekeken worden naar de redenen voor vertrek uit het thuisland van migranten. De geboorteplaats van de migrant kan al van invloed zijn op het feit of ze legaal of ongedocumenteerd zullen reizen. Hierna zal er gekeken worden naar de reis die de migrant door moet maken, en de obstakels die daarbij van toepassing zijn om De EU in te komen. Tenslotte zal er gekeken worden naar de potentiële bestemmingen van de migrant. De invloed van corona zal op al deze aspecten van belang zijn, evenals de eventuele beperkingen die er kunnen komen door het invoeren van een coronapaspoort.

Het vergaarde inzicht kan worden gebruikt voor het vinden van een mogelijke oplossing voor de instroom van migranten. Ook zou het kunnen helpen om een blik te verkrijgen op de komst van migranten richting de EU. Deze inzichten zullen allemaal beïnvloed worden door het coronavirus, en het daarbij behorende coronapaspoort.

1.4 Vraagstelling

De hoofdvraag van dit onderzoek luidt: *In welke mate kan het invoeren van een coronapaspoort invloed hebben op het legaal binnenkomen van de Europese Unie?*

Deze hoofdvraag zal worden beantwoord aan de hand van de volgende deelvragen:

1. Welke factoren bepalen of iemand legaal of ongedocumenteerd de Europese Unie binnenkomt?
2. Wat is een coronapaspoort?
3. Wat zijn de voor- en nadelen van een coronapaspoort?

4. In hoeverre wordt het proces om legaal de Europese Unie binnen te komen veranderd door een invoering van het coronapaspoort?

Eerst zal er naar de relevantie van dit onderzoek worden gekeken. Eerst komt de maatschappelijke relevantie, waarin wordt uitgelegd waarom dit onderzoek iets belangrijks toevoegt voor de maatschappij. Vervolgens volgt de wetenschappelijke relevantie, waarin de opgedane kennis kan worden gebruikt, en waarop verder gebouwd kan worden voor ander, toekomstig onderzoek. Hierna volgen de theorieën en andere relevante literatuur waarmee de hoofdvraag van dit onderzoek beantwoord kan worden. Dit omvat ook het conceptuele model. Vervolgens worden de methodes van dit onderzoek uitgelegd. Dan worden de resultaten van dit onderzoek gegeven, met de bijbehorende conclusies en aanbevelingen, en het antwoord op de hoofdvraag van dit onderzoek.

2. Relevantie

2.1 Sociale relevantie

Dit onderzoek is sociaal relevant om verscheidene redenen. Ten eerste zou een coronapaspoort kunnen worden gezien als een beperking op het dagelijkse leven van een Europeaan. De huidige maatregelen die zijn getroffen in Nederland worden door verschillende groepen in de samenleving vergeleken met een dictatuur, en de maatregelen worden gezien als beperkingen van de vrijheid. Deze groepen geloven dat de overheid aan de hand van de coronamaatregelen probeert de huidige rechtsstaat omver te werpen (Gronsfeld, 2020).

Onder de coronamaatregelen valt ook het reisadvies naar het buitenland. Internationaal reizen wordt ontmoedigd. Veel landen hanteren een verplichte quarantaine of andere regels aan reizigers. Op deze manier worden ook inwoners van EU-lidstaten beperkt in hun reizen en bewegingsvrijheid. Dit is net als een internationale migrant, die zonder officiële papieren nergens legaal naartoe kan reizen. Daarbovenop komt het coronapaspoort, dat voor een EU-bewoner weliswaar meer reisvrijheid zal geven, maar voor een niet EU-bewoner meer zal beperken.

Daarbovenop komt dat de maatregelen die getroffen zijn om het coronavirus te bestrijden, op grote schaal zijn uitgevoerd. Niet alleen in Nederland werden er maatregelen getroffen, zoals een avondklok of een lockdown, maar ook in andere landen wereldwijd (BBC, 2021). Elk land had onder de bevolking andere reacties op de maatregelen, in sommige landen positiever dan in andere. De invoering van een coronapaspoort zou ook relevant zijn voor de inwoners van alle landen waarvoor het coronapaspoort geldt. Omdat de reacties op de coronamaatregelen op elke plek ook anders zijn, zullen de reacties ook per plek of per land verschillen met betrekking tot het coronapaspoort. Zo blijkt al dat er in de meer toeristisch gerichte landen meer steun is voor vrijheden met een Europees coronapaspoort, terwijl de landen die minder gericht zijn op toerisme meer vraagtekens zetten bij een continentaal coronapaspoort (NOS, 2021).

Deze beperkingen en coronamaatregelen worden door de hele samenleving gevoeld. Daar heeft iedereen een andere mening over, en iedereen heeft een andere manier van deze mening naar buiten brengen. Dit kan positief of negatief zijn, maar ook een goed hoorbare mening, of een niet hoorbare mening. Een coronapaspoort zal ook door iedereen anders benaderd worden, en verschillende meningen daarover zullen ongetwijfeld ook al aan het ontstaan zijn.

Ten tweede kan dit onderzoek sociaal relevant zijn op de eventuele meningen van burgers op migranten. Uit het meest recent gepubliceerde rapport van het Centraal Bureau Statistiek blijkt dat er in Nederland een meerderheid is die de mening draagt dat Nederland meer moet doen voor het opvangen van vluchtelingen. De mening van de Nederlander over economische migratie is daarentegen wel negatiever (Kloosterman, z.d.). Dit onderzoek kan ondersteuning en nieuwe inzichten bieden in het vormen van een alternatieve mening over migratie of vluchtelingen. Deze ondersteuning of inzichten gelden gedurende de COVID-19 periode, maar kan ook voor de tijden daarna gelden.

Dit onderzoek zal ook toevoegen aan de mogelijke gevolgen van beleidsbepaling door overheidsinstanties. Het onderzoek geeft een overzicht van alle verwachte voor- en nadelen die betrekking hebben op het coronapaspoort (Voo et al, 2020; NOS, 2021). Aan de hand hiervan zouden overheidsinstanties kunnen bepalen of het coronapaspoort wel een goede oplossing is. Mocht er toch voor gekozen worden om een coronapaspoort in te voeren, kan er nog steeds gekeken worden in welke mate dit paspoort ingevoerd zal worden.

Beleidsbepalers zouden kunnen refereren naar dit onderzoek als ze een bepaalde keuze met betrekking tot het coronapaspoort moeten verdedigen. Dit onderzoek geeft namelijk alle aspecten

van het coronapaspoort weer. Hieronder valt waaruit het coronapaspoort bestaat (NOS, 2021), de voor- en nadelen van het coronapaspoort (NOS, 2021). Hierbij is er ook gerefereerd naar apart onderzoek dat kijkt naar voor- en nadelen van een immuniteitspaspoort (Voo et al., 2020). Hiermee wordt geprobeerd een duidelijk verhaal op te stellen over coronapaspoorten, wat kan helpen in het bepalen van welk beleid er zal worden ingevoerd.

Ook de mondiale ongelijkheid is een sociaal probleem dat aan de orde komt in dit onderzoek. Dit is met name van invloed op de verdeling van de vaccins wereldwijd (Raba & Meindertma, 2020). Er is namelijk gebleken dat een relatief groot deel van de COVID-19 vaccins is opgekocht door landen in de EU, terwijl landen in Afrika en het Midden-Oosten met lege handen achter zijn gebleven (Raba & Meindertma, 2020).

2.2 Wetenschappelijke relevantie

Een van de belangrijkste redenen waarom dit onderzoek wetenschappelijk relevant is, is omdat er in deze richting met deze combinatie van aspecten nog weinig bestaand onderzoek is gedaan. Dit onderzoek kon voorheen ook lastiger gedaan zijn, aangezien het COVID-19 virus pas in december 2019 op is gekomen.

Dit onderzoek zal dus relatief grote gaten in de huidige kennis proberen in te vullen. Dit met name met betrekking tot het coronapaspoort, dat in het verlengde van migratie wordt gesteld. Onderzoek naar de losse 'onderdelen' is wel al uitgevoerd, hoewel onderzoek naar een coronapaspoort pas weinig uitgevoerd is, zoals hieronder beschreven.

Tot op heden zijn er enkele onderzoeken uitgevoerd dat keek naar redenen waarvoor er een digitaal coronapaspoort ingevoerd zou worden. Eén onderzoek is uitgevoerd door een instantie in Ottawa, dat keek naar de beweegredenen voor landen die overwegen een digitaal coronapaspoort of vaccinatiebewijs in te voeren (Mithani et al., z.d.). Dit onderzoek zal hier op toevoegen door te kijken naar de voor- en nadelen van een coronapaspoort, die verbonden zijn met de beweegredenen van de invoering van het coronapaspoort.

Een ander onderzoek, van Voo et al. uit eind 2020 deed al een onderzoek naar de ethische problemen en problemen met betrekking tot de invoering van een vaccinatiepaspoort. De belangrijkste conclusie die uit dat onderzoek naar voren kwam was dat een eventueel vaccinatiepaspoort alleen als een hulpmiddel ingezet kan worden, en niet mag worden ingezet als voornaamste middel. De standaard maatregelen van *social distancing* en mondkapjes zouden nog steeds van kracht moeten blijven als een coronapaspoort wordt ingevoerd. De belangrijkste redenen die het onderzoek van Voo et al. hiervoor geeft zijn dat personen in staat zouden moeten zijn om hun eigen leven te leiden, met alleen de minimale maatregelen van kracht. Mocht er namelijk volledige afhankelijkheid van een coronapaspoort komen, zouden mensen zonder vaccin een achterstand krijgen in de maatschappij, wat ethisch onverantwoord zou zijn (Voo et al., 2020). Dit onderzoek kan hieraan toevoegen door ook de factoren die aanwezig zijn in een coronapaspoort mee te nemen. Het onderzoek van Voo et al. kijkt namelijk alleen naar een bewijs van vaccinatie, terwijl een negatieve test of aanwezige antistoffen niet zijn meegenomen (Voo et al., 2020).

Onderzoek naar migratie is al in zeer ruime mate uitgevoerd. Veel van deze informatie is terug te vinden in het boek *Migration* van Samers en Collyer uit 2017. Het omvat alle benodigde informatie over migratie, samen met bijbehorende theorieën. Dit onderzoek zal geen nieuwe informatie toevoegen aan migratiestudies in het algemeen. Dit onderzoek kijkt meer naar de invloed van een coronapaspoort op migratiestudies.

Ook is er al veel literatuuronderzoek gedaan naar het grensbeleid van de Europese Unie. Onder andere van Houtum en Bueno Lacy (2020) hebben hier veelvuldig onderzoek naar gedaan. Op dit onderdeel zal dit onderzoek de invloed van een coronapaspoort toevoegen. Een coronapaspoort zal immers een nieuw middel worden van de Europese Unie om mensen te accepteren of te weigeren van internationaal reizen. Hoewel van Houtum en Bueno Lacy het hebben over drie pilaren van Europees grensbeleid, zal dit onderzoek de grootste toevoeging hebben op de pilaar van de *Paper Wall*, de bureaucratische grens van De EU (Van Houtum & Bueno Lacy, 2020).

3. Theoretisch kader

3.1 Literatuurstudie

Om de hoofdvraag goed te beantwoorden moeten er een aantal aspecten toegelicht worden vanuit de literatuur. Met literatuur worden eerder uitgevoerde wetenschappelijke onderzoeken bedoeld. Deze aspecten zijn belangrijk voor het begrijpen van verscheidene onderdelen in dit onderzoek, waaronder de beweegredenen voor een migrant, de Europese grensvoorzieningen, en de consequenties voor een migrant of vluchteling die De EU binnen is gekomen. Dit onderzoek focust zich op de invloed van een eventueel coronapaspoort op de toegang tot de EU van een economische migrant of een vluchteling. Dit onderzoek zal worden gedaan vanuit een Nederlands- en EU-oogpunt, waarbij de COVID-19 maatregelen, het migratiebeleid en het coronapaspoort en vaccinatiebewijs-idee van Nederland en de Europese Unie wordt gehanteerd.

3.1.1 Redenen voor migratie

Er zijn voor een individu verschillende redenen om te migreren naar een andere plek. Dit kan in eigen land zijn, maar ook in een ander land. Uit een artikel, geschreven door Nuñez, Sánchez en Sepehr (2014), zijn er elf redenen gevonden voor een individu om te migreren. De eerste reden voor migratie is migratie vanwege vervolging naar aanleiding van geslacht, religie, nationaliteit, etniciteit, deelname in een bepaalde sociale groep of het hebben van een bepaalde politieke mening. De tweede reden voor een individu om te vertrekken van hun thuis is om geweld of conflict te ontvluchten. Een goed voorbeeld hiervan zijn migranten uit Syrië. De derde reden voor een individu om te vertrekken is vanwege milieu- of klimaat-gerelateerde factoren. Deze reden omvat vele factoren, waarvan enkele voorbeelden overstromingen of vulkaanuitbarstingen zijn (Nuñez, Sánchez & Sepehr, 2014). Bovenstaande redenen tot migratie zijn echter allemaal geforceerd. Een individu kan er niks aan doen dat de lokale rivier overstroomt, of dat er een burgeroorlog ontstaat. De komende redenen tot migratie zijn echter niet geforceerd, maar meer een vrijwillige keuze van een individu. Deze redenen zijn:

- Het zoeken van betere gezondheidszorg.
- Ontsnappen van armoede.
- De eigen kinderen meer kansen geven.
- Het verenigen van de familie.
- Voor betere educatie en opleiding.
- Voor banen en economisch betere mogelijkheden.
- Huwelijk.

Dit zijn redenen voor gebaseerd op een keuze van het individu zelf, en niet door een externe reden zoals oorlog, exclusie of een natuurramp (Nuñez, Sánchez & Sepehr, 2014). De keuze kan echter nog steeds geforceerd zijn. Een individu kan wel op een plek blijven waar te weinig eten is, maar zal daar van verhongering uiteindelijk alsnog sterven.

Het maken van onderscheid tussen vrijwillige en onvrijwillige migratie is lastig, omdat ze in vaak met elkaar verweven zijn. Voor onvrijwillige migratie zijn er twee groepen onder te verdelen. De eerste groep is de groep asielzoekers en vluchtelingen, die vertrokken zijn van een door een internationale conventie erkend conflict. De andere groep onvrijwillige migranten zijn migranten die worden geforceerd te vertrekken door lage salarissen of armoede. Dit zijn de zogenaamde economische migranten (Samers & Collyer, 2017).

Verder zijn er drie grote categorieën waarin migratieredenen tot in zekere mate kunnen worden onderverdeeld, waarvan er één vrijwillig is en twee onvrijwillig. De vrijwillige soort van migratie is de demografische en economische migratie (European Parliament, 2020). Hieronder vallen de eerder beschreven motieven als betere gezondheidszorg, ontsnappen van armoede, meer kansen voor eigen kinderen, vereniging van familie of huwelijk, een betere opleiding en meer baankans (Nuñez,

Sánchez & Sepehr, 2014). De onvrijwillige redenen tot migratie omvatten sociaal-politieke factoren en milieu- en klimaat-gerelateerde factoren (European Parliament, 2020). Hieronder vallen de door Nuñez, Sánchez en Sepehr (2014) omschreven redenen als vertrek vanwege vervolging, oorlog en geweld of natuurrampen.

Echter hoeft economische migratie niet altijd als vrijwillig te worden gezien. De hierboven gegeven redenen kunnen vrijwillig zijn, als een persoon zelf zoekt naar een verbetering van de omstandigheden. Wordt de persoon echter geforceerd te vertrekken, omdat de betreffende omstandigheden te slecht zijn, kan het wel worden gezien als onvrijwillige migratie (Samers & Collyer, 2017). De redenen die hieronder vallen zijn ziektes, negatieve milieueffecten, een te laag salaris of werkloosheid, en de daarbij horende armoede, of ondervoeding.

Migratie kan zowel intern als internationaal optreden. Interne migratie is migratie binnen eigen land, om welke reden dan ook. Internationale migratie is migratie van het land van herkomst naar een ander land. Een migrant die onvrijwillig is moeten vertrekken, en intern migreert, wordt omschreven als een IDP (Internally Displaced Migrant), terwijl een onvrijwillige internationale migrant kan worden omschreven als een asielzoeker of vluchteling (Samers & Collyer, 2017).

Het verschil tussen vrijwillige of onvrijwillige migratie is lastig te onderscheiden. Het bepalen welke migrant een vluchteling of asielzoeker is, of een vrijwillige economische migrant, blijkt zeer lastig. Het probleem is de afgelopen jaren zo groot geworden, dat een economische migrant altijd wordt gezien als een vrijwillige migrant, en daarom minder recht zou moeten hebben op asiel dan de migrant die is gevlucht voor oorlog of zijn of haar politieke mening (Samers & Collyer, 2017).

3.1.2 Het Europese grensbeleid

Het Europese grensbeleid kenmerkt zich met drie belangrijke pilaren, die alle drie worden omschreven in een wetenschappelijk artikel van Van Houtum en Bueno Lacy (2020). Deze pilaren zijn de Paper Wall, de Iron Border en de Border Camps (Van Houtum & Bueno Lacy, 2020). Als deze aspecten worden onderstaand uitgelegd aan de hand van het artikel van Van Houtum en Bueno Lacy. Deze aspecten geven een duidelijk inzicht in de manier waarop het grensbeleid van de Europese Unie is gebaseerd.

The Paper Wall

De eerste methode van de Europese Unie is de zogenaamde Paper Wall. De Paper Wall kan vergeleken worden met de VISA-wereldkaart, en gaat over de kracht van een paspoort dan een individu bezit. Ook kan de Paper Wall worden omschreven als de bureaucratische grens van de Europese Unie (Van Houtum & Bueno Lacy, 2020). De beginselen van de Paper Wall grijpen terug naar de tijd waarin het Schengen verdrag in werd gevoerd. Vanaf dat moment werden de interne grenzen voor de Europese landen minder streng gehandhaafd, terwijl de externe grenzen van de Europese Unie en de Schengen landen strenger gehandhaafd werden (Van Houtum & Bueno Lacy, 2020).

Hierbij komen ook de eisen voor lidmaatschap aan de Europese Unie kijken. Turkije heeft al vaker verzocht deelnemer te worden van de Europese Unie, maar het verzoek werd keer op keer uitgesteld, tot het punt waarop Turkije het enige land wereldwijd was waarop was toegezegd dat ze deel mochten nemen aan de Europese Unie, maar dat nooit hebben gemogen (Van Houtum & Bueno Lacy, 2020).

Hierbij moet wel gezegd worden dat het zijn van een EU-lidstaat niet betekent dat het Schengen verdrag ook getekend is. Het beste voorbeeld hiervoor was het Verenigd Koninkrijk, dat recentelijk

uit de Europese Unie is gestapt, maar nooit de open grenzen van het Schengen verdrag had gehad met de EU (Zakenreis.nl, 2018).

Vanaf 2001 stelden de landen van het Schengen verdrag een gezamenlijke lijst op voor landen waar een VISA verplicht voor gesteld werd (Van Houtum & Bueno Lacy, 2020). Deze lijst maakt een onderscheid tussen landen waar een visum voor verplicht is om de Europese Unie binnen te komen, en landen waarvoor dat niet verplicht is. Het grote probleem aan deze lijst is dat het met name landen met een grote aanwezigheid van moslims of landen in Afrika zijn, die aan de 'verkeerde' kant van de lijst zitten (Van Houtum & Bueno Lacy, 2020). Deze landen hebben een VISA nodig om de Europese Unie binnen te komen. Dit is de eerste barrière die een eventuele migrant tegen zou kunnen komen (Van Houtum & Bueno Lacy, 2020).

Deze barrière voorkomt echter in grote mate dat een migrant legaal De EU binnen zou kunnen trekken. Dit leidt dus tot een toename in de ongedocumenteerde migratie. De Paper Wall is de reden voor het ontstaan van het begrip van de 'geboorte loterij' (De Waal, 2017). Hier in de EU hebben we standaarden van gelijke behandeling voor mensen. In de tussentijd stellen we in De EU regels op die ervoor zorgen dat andere mensen niet het continent inkomen, omdat ze buiten de EU zijn geboren, in een land waarbij ze geen VISA hebben gekregen om Schengen landen binnen te komen.

Wederom een ander probleem dat optreedt met de Paper Wall is de noodzaak voor een vluchteling of migrant om officiële documenten mee te nemen, waaronder reisdocumenten en het paspoort. Echter, zoals blijkt uit een college van Ralph Severijns (2021)¹ dat het voor met name een vluchteling lastig is om officiële documenten te verzamelen, aangezien ze op de vlucht moeten. Omdat een vluchteling door deze reden al vertrekt zonder zijn of haar officiële documenten, is het al niet meer mogelijk om de Europese Unie binnen te komen.

Hieruit blijkt dat de Paper Wall een vicieuze cirkel is. Het doel van de Paper Wall is het voorkomen van ongedocumenteerde migranten, door migranten zoveel mogelijk te administreren. Echter, veel migranten missen de benodigde papieren, wat ertoe leidt dat er meer ongedocumenteerde migratie optreedt. Als reactie hierop zal de Europese Unie de bureaucratische grenzen meer aanscherpen, wat de vicieuze cirkel verder door zal laten draaien (Van Houtum & Bueno Lacy, 2020). Dit is een van eerste tekenen dat het grensbeleid van de Europese Unie een auto-immuun systeem is. Het systeem is bedoeld om ongedocumenteerde migranten buiten te houden, maar het werkt juist averechts.

The Iron Border

De tweede grenspilaar van de Europese Unie die van Houtum en Bueno Lacy onderscheiden is de zogenaamde Iron Border (Van Houtum & Bueno Lacy, 2020). De Iron Border van De EU kan worden omschreven als de fysieke grens, bestaande uit grenscontroles en hekken (Van Houtum & Bueno Lacy, 2020).

Er is daarbij een fysiek-geografische grens. Deze fysiek-geografische grens is de Middellandse Zee. Deze kent jaarlijks vele doden. Deze doden komen er vaak voor, omdat de meest prominente toegangswegen tot de EU vaak via de Middellandse Zee verlopen (Frontex Europe, 2020). Vaak genoeg gaat het echter mis op de Middellandse Zee, dat daarmee de dodelijkste grens van de wereld is geworden, met een gemiddelde van 6 doden per dag (UN Refugee Agency, 2019).

Op het moment dat de Middellandse Zee gepasseerd is door een migrant, komt de echte Iron Border van de EU in werking. Deze grens bestaat uit de fysieke constructies, zoals hekken of prikkeldraad (Van Houtum & Bueno Lacy, 2020). Onder de fysieke constructies vallen ook de maritieme controles over de Middellandse Zee, met als doel boten met migranten te onderscheppen en terug te sturen.

¹ Bron afkomstig van Brightspace (niet publiekelijk toegankelijk)

Op deze manier worden de meeste migranten, die zonder VISA naar de EU komen, uit de EU gehouden (Van Houtum & Bueno Lacy, 2020).

Wederom een belangrijk deel van de Iron Border is het feit dat de Europese Unie geld betaalt aan landen waarvandaan de migranten vertrekken. De Europese Unie betaalt aan landen als Algerije of Tunesië om de ongedocumenteerde migranten daar te houden. Een ander goed voorbeeld dat dit beleid van de Europese Unie verklaart zijn de deals tussen de Europese Unie en Turkije. In totaal heeft de Europese Unie 6 miljard euro aan Turkije betaald, opdat Turkije de routes van de migranten afkapt, waardoor de migranten niet in de EU kunnen komen (Van Houtum & Bueno Lacy, 2020).

The Border Camps

De laatste grenspilaar van de Europese Unie die de auteurs onderscheiden zijn de Border Camps (Van Houtum & Bueno Lacy, 2020). Deze omvatten de zogenaamde vluchtelingenkampen. In deze kampen komen de ongedocumenteerde migranten terecht, die het was gelukt om voorbij de Paper Wall en de Iron Border te komen. In deze kampen moeten migranten wachten tot hun aanvraag tot asiel is goedgekeurd (Van Houtum & Bueno Lacy, 2020).

In deze kampen zijn de leefomstandigheden voor de migranten echter erbarmelijk. De leefomstandigheden kunnen worden volgens Vaughan-Williams zelfs vergeleken met de leefomstandigheden van dieren in een dierentuin (Vaughan-Williams, 2015). Mensen komen in een bepaalde situatie terecht, en door de vrije kijk van de camera's uit Europa op het probleem leven deze mensen voor de show van de Europeanen. Dit geldt ook voor de migranten in de Border Camps, die rond de jaren 2015 gefilmd en gefotografeerd werden om de ernst van de vluchtelingencrisis in Europa te verduidelijken (Vaughan-Williams, 2015).

De leefomstandigheden zijn door de uitbraak van het COVID-19 virus nog meer verergerd. Omdat in de vluchtelingenkampen migranten ernstig samengepakt op elkaar wonen, wordt de verspreiding van een virus verergerd. Daarbij zijn ook niet altijd alle hygiëne-voorzieningen in orde. De kampen kunnen de vluchtelingen wel helpen door het bieden van onderdak, voedsel en bescherming. Het probleem is echter dat de Border Camps zo vol zitten, dat een virus als Ebola of COVID-19 makkelijk om zich heen kan grijpen (Cordaid, 2020). COVID-19 in vluchtelingenkampen wordt omschreven als een onzichtbare vijand, waarvoor mensen willen vluchten, maar omdat ze vast zitten in een met hekken omheind kamp, zitten de mensen gevangen in een COVID-19 broeinest (Cordaid, 2020).

3.1.3 Migrant is in Europa, en nu?

Een migrant kan met veel verschillende redenen vertrekken vanaf hun thuis. Een belangrijk aspect voor een migrant zijn of haar aankomst is of de migrant de vereiste reisdocumenten bij zich heeft of niet. Een migrant die deze documenten, zoals een paspoort en visum, wel heeft kan worden omschreven als een gedocumenteerde migrant, terwijl een migrant die deze papier niet heeft kan worden omschreven als een ongedocumenteerde migrant. Volgens de Europese Commissie kan er bij de definitie van een ongedocumenteerde migrant worden doorverwezen naar het begrip illegaal verblijvende migrant (European Commission, z.d.). De definitie kan worden omschreven als *een inbreuk op de voorwaarden van binnenkomst of het verlopen van een individu zijn of haar legale status voor binnenkomen en verblijven in een land, waardoor een individu geen legale status meer heeft in het reizen in of het verblijven in het land van aankomst* (European Commission, z.d.). De alternatieve definitie, die alleen toe te passen is op het Schengengebied, is *een individu uit een land uit het globale zuiden, die aanwezig is in Schengengebied die niet (meer) aan de voorwaarden van aanwezigheid in het Schengengebied voldoet* (European Commission, z.d.). Als een migrant ongedocumenteerd is, loopt het gevaar voor zijn of haar citizenship, of wordt hij of zij mogelijk stateless.

Asielzoekers en vluchtelingen

Een asielzoeker is een individu die asiel zoekt of een vluchtelingenstatus aan wil vragen in een ander land. Een individu kan asielzoeker worden wanneer hij of zij al in het land is, maar door veranderende omstandigheden geen recht meer heeft om in het land te verblijven. De andere manier om als asielzoeker te worden gezien is wanneer een individu een ander land binnen komt, met als doel om daar asiel aan te vragen (Samers & Collyer, 2017). Hiertegenover staat dat een land niet asiel hoeft te verlenen, of een vluchtelingenstatus hoeft te vergeven aan het individu.

Een vluchtelingenstatus kan worden gegeven aan een persoon die voldoet aan de definitie van een vluchteling, zoals deze gegeven is op de conventie van Geneva in 1951. Deze definitie luidt als volgt:

“Een vluchteling is elke persoon die zich buiten het land waarvan hij de nationaliteit heeft, of indien hij geen nationaliteit heeft, buiten zijn land van herkomst bevindt, en die de bescherming van dat land niet kan of wil inroepen omdat hij vreest voor vervolging omwille van zijn ras, zijn religie, zijn nationaliteit, het behoren tot een bepaalde sociale groep, of zijn politieke overtuiging.”

Hieronder valt ook het principe van refoulement. Refoulement is het terugsturen van een vluchteling of een asielzoeker terug naar een land waar hij of zij bang is voor vervolging, zonder recht op een legale verhooring in een rechtbank (Samers & Collyer, 2017).

Als een individu wordt erkend als een vluchteling, krijgt hij of zij in principe evenveel rechten als een legale migrant. In de praktijk is dit echter niet altijd het geval (Samers & Collyer, 2017). Ook hoort er dan aan de vluchteling tot bepaalde mate sociale steun te worden gegeven (Samers & Collyer, 2017). Deze sociale steun kan breed worden geïnterpreteerd, en kan van educatie tot huisvesting of legale steun gaan. Echter, het grote nadeel aan deze regelgeving is dat veel landen niet de welvaartsstandaard hebben om hieraan te voldoen, en de landen die wel de welvaart bezitten om dit te kunnen geven, zijn de landen die het lastigste te bereiken zijn voor een asielzoeker of vluchteling (Samers & Collyer, 2017).

Citizenship

Citizenship, ofwel staatsburgerschap, is onder te verdelen in vier soorten (Wajsberg, 2021)²:

1. Staatsburgerschap als legale status.

De definitie van legaal staatsburgerschap is: *staatsburgerschap is een formele status die betekent dat een individu het recht heeft om in een staat te leven, die staat in en uit te gaan uit vrije wil, en dat de staat het recht niet heeft om de persoon te deporteren* (Anderson, 2012). Er zijn verscheidene manieren om staatsburgerschap te verkrijgen, die voor ieder land verschillen (Wajsberg, 2021)².

2. Staatsburgerschap als eigendom.

Staatsburgerschap als een eigendom kan ook worden omschreven als een vorm van in- en exclusie. Het verandert het beeld van wie er deel is van een staat en wie dat niet is. Vormen hiervan omvatten uitsluiting aan de hand van etniciteit, maar ook andere vooroordelen. Staatsburgerschap als een eigendom kon je historisch gezien al eeuwen hebben, maar kan na verloop van tijd ook verloren worden, en vice versa (Wajsberg, 2021)².

3. Staatsburgerschap als recht.

Staatsburgerschap kan ook worden omschreven als een recht, maar dit is niet altijd het geval geweest. Een van de belangrijkste punten hierin is dat individuen die in het verleden buitengesloten zijn geweest, niet altijd beschikking hebben gehad over alle basisrechten. De rechten die gerelateerd zijn aan staatsburgerschap zijn gerelateerd aan de mensenrechten zoals bepaald door de Verenigde Naties (Wajsberg, 2021)².

4. Staatsburgerschap als burgerlijke en politieke deelname.

² Bron afkomstig van Brightspace (niet publiekelijk toegankelijk)

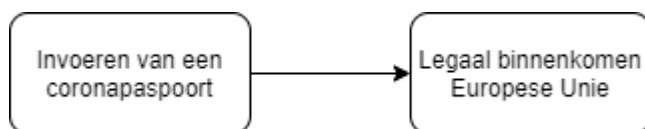
Staatsburgerschap als burgerlijke en politieke deelname wordt met name gekenmerkt door de mogelijke deelname aan vormen van weerstand tegen de uitvoeringen van de staat. Dit zou gedaan kunnen worden op formele manieren, bijvoorbeeld door te stemmen, maar ook op informele manieren, door bijvoorbeeld stakingen of demonstraties (Wajsberg, 2021)².

Statelessness

Statelessness, of staatsloosheid, kan worden omschreven als volgt: *Een staatloos persoon is iemand die niet wordt geacht een burger te zijn van een staat onder werking van de desbetreffende wet* (Artikel 1 Convention relating to the status of stateless persons, 1954). Staatsloosheid is onbekend voor veel mensen, omdat het normaal geacht wordt voor mensen die wel tot een staat behoren. Het toebehoren tot een staat wordt geacht als iets dat wordt vergeven, maar bepaalde minderheden hebben er geen toegang tot. Echter, staatloos zijn is een groot probleem voor een individu, want een staat is belangrijk in de bescherming van mensen en het vergeven van staatsburgerschap (Fajri, 2021)³. Er zijn vier manieren waarop een individu of persoon staatloos kan worden (Fajri, 2021)³. De eerste manier is het niet verkrijgen van een staatsburgerschap (Fajri, 2021)³. De tweede manier is dat een persoon zijn of haar regionale nationaliteit opgeeft voor een nieuwe nationaliteit. Echter is er een periode waarin de administratie moet worden verricht, waarin het vaak voor kan komen dat een persoon staatloos wordt (Fajri, 2021)³. De derde reden is wanneer een staat ophoudt te bestaan. Dit kan met name ontstaan door een coup (Fajri, 2021)³. De laatste reden is dat een staat in staat is om het staatsburgerschap van een persoon te verwijderen. Dit gebeurt echter eigenlijk nooit, meestal alleen vanwege een ernstige internationale misdaad of een ongewenste politieke mening (Fajri, 2021)³.

3.2 Conceptueel model

De hoofdvraag van dit onderzoek luidt: *In welke mate kan het invoeren van een coronapaspoort invloed hebben op het legaal binnenkomen van de Europese Unie?* Bij deze hoofdvraag hoort het conceptueel model dat te zien is in figuur 1.

Figuur 1 Conceptueel model

Het conceptuele model kan uitgelegd worden als volgt: Het invoeren van een coronapaspoort kan op een manier invloed hebben op het legaal binnenkomen van de Europese Unie. Wat deze invloed zal zijn wordt in dit onderzoek bekeken.

Eerst worden de methoden, die toegepast zijn in dit onderzoek, uitgelegd en verklaard. Vervolgens worden de resultaten die gevonden zijn beschreven. Hierna worden de resultaten samengevat in een conclusie. Na de conclusie wordt de onderzoeksmethode in een discussie beschreven, gevolgd door een reflectie op het schrijfproces. Aan het einde staan de verdere aanbevelingen voor de toekomst en verder onderzoek, net als waar de gaten in kennis liggen van dit onderzoek.

³ Bron afkomstig van Brightspace (niet publiekelijk toegankelijk)

4. Methoden

De hoofdvraag van dit onderzoek luidt: *In welke mate kan het invoeren van een coronapaspoort invloed hebben op het legaal binnenkomen van de Europese Unie?* Om deze hoofdvraag te beantwoorden zal met name gebruik worden gemaakt van literatuurstudie. Een andere belangrijke methode om aan informatie te komen was het toepassen van recente nieuwsberichten met betrekking tot het probleem. Dit komt omdat het een recent onderwerp is, en een coronapaspoort op het moment van schrijven slechts een plan is, en niet reeds uitgevoerd is.

Voor het beantwoorden van de eerste deelvraag, *welke factoren bepalen of iemand legaal of illegaal de Europese Unie binnenkomt*, zal grotendeels gebruik worden van literatuurstudie. Deze deelvraag is namelijk door meerdere literatuurstudies besproken, en die literatuurstudies kunnen hierin verder uitgewerkt worden. Literatuur in migratiestudie is ruim beschikbaar, maar de meest voornamelijk bron die in dit onderzoek gebruikt zal worden is de het boek *Migration* van Samers en Collyer uit 2017. Dit boek geeft van bijna alle aspecten met betrekking tot migratie een uitleg of verklaring, met daarbij relevante theorieën. Met name de redenen voor het vertrek vanaf een thuisland kan worden beantwoord aan de hand van dit boek. Ook de bepaling van een gedocumenteerde of ongedocumenteerde migrant kan worden beantwoord aan de hand van dit boek.

De beantwoording van de tweede deelvraag, *wat is een coronapaspoort*, zal voor het grootste deel uitgevoerd worden aan de hand van nieuwsartikelen. Deze keuze is gemaakt, omdat de plannen voor een coronapaspoort wel al concreet zijn, maar nog niet zijn onderzocht in andere literatuur. Er is hiervoor dus te weinig literatuur beschikbaar om deze deelvraag te beantwoorden, waardoor deze vraag enigszins geforceerd beantwoord zal worden aan de hand van betrouwbare nieuwsartikelen. Omdat dit onderzoek in het Nederlands uitgevoerd wordt, en in Nederland wordt geschreven, zullen er met name Nederlandse nieuwsartikelen gebruikt worden. De voornaamste bron die gebruikt zal worden is de NOS, maar bevestigende artikelen van andere bronnen zullen ook gebruikt worden. Daar waar mogelijk zal bij een nieuwsartikel de journalist van het artikel vermeld worden, maar de verwijzing naar welke organisatie het artikel publiceerde zal ook aanwezig zijn.

Het beantwoorden van de derde deelvraag, *wat zijn de voor- en nadelen van een coronapaspoort*, zal grotendeels gedaan worden aan de hand van nieuwsartikelen. Voor zover het mogelijk is zal er literatuur toegepast worden, maar omdat het een zeer nieuw onderwerp is, is er nagenoeg geen literatuur beschikbaar voor het beantwoorden van deze deelvraag. De enige literaire bron die aanwezig is voor het beantwoorden van deze deelvraag, is een onderzoek van Voo et al., dat de voor- en nadelen van een vaccinatiepaspoort bekijkt. Het onderzoek van Voo et al. kijkt met name vanuit een ethisch standpunt, maar ook de problemen bij invoering worden meegenomen (Voo et al., 2020).

Voor het beantwoorden van de vierde deelvraag, *in hoeverre wordt het proces om legaal de Europese Unie binnen te komen veranderd door het invoeren van een coronapaspoort*, is zeker voor invoering van het paspoort lastig te beantwoorden. Een schatting van de wijzigingen kan gemaakt worden, net als de gevolgen die hieraan verbonden zitten. Hierbij zal er ook gekeken worden naar de voor- en nadelen, en hoe deze invloed hebben op de kenmerken van een legale migrant. Deze deelvraag komt neer op een combinatie van de drie voorgaande deelvragen, en zal de kernpunten geven voor het beantwoorden van de hoofdvraag. Hierbij zal er ook gekoppeld worden aan de drie grenspilaren uit het theoretisch kader (Van Houtum & Bueno Lacy, 2020).

Een van de voornaamste bronnen die relevant is met betrekking tot migratie is het boek *Migration* van Michael Samers en Michael Collyer (2017). Het boek omvat vele belangrijke aspecten die betrekking hebben op migratie, en legt de hierbij relevante begrippen uit. Het boek wordt gezien als de 'ruggengraat' van het theoretisch kader, en zal worden ondersteund door andere literatuur. Voor

deze scriptie is er ook verwezen naar gegeven hoorcolleges in de cursus Migration & Society. Deze cursus was ook gebaseerd op Samers en Collyer (2017), maar enkele gastsprekers hebben hierop nog verdere informatie gegeven, die in dit onderzoek ook gebruikt wordt. Deze hoorcolleges zijn niet publiek toegankelijk, maar wanneer een hoorcollege gebruikt is wordt dit aangegeven in de tekst. Het boek van Samers en Collyer (2017) was ook verplicht materiaal voor de cursus Migration & Society, waardoor er al ervaring was met het boek. Hierdoor was het al bekend dat het boek een goede uitleg en omschrijving gaf van alle aan migratie gerelateerde onderwerpen.

De andere belangrijke bron die gebruikt zal worden is een onderzoek van Voo et al. uit december 2020. Dit onderzoek kijkt naar de voor- en nadelen van de invoering van een immuniteitscertificaat, en kan zeer veel toevoegen aan de derde deelvraag. Deze bron kijkt hierbij naar het ethische aspect, maar ook naar praktische problemen. Hierbij wordt ook gekeken naar de imperfectie van coronatesten, de kosten of de privacy (Voo et al, 2020). Deze bron is gevonden door te zoeken in het Engels en het Nederlands naar de begrippen 'coronapaspoort', 'corona passport', 'European (digital) green pass' en 'European corona passport'. Ook andere relevante wetenschappelijke artikelen zijn gevonden door het zoeken naar deze begrippen.

De conclusies worden gebaseerd op de gevonden informatie uit de gebruikte literatuur en andere secundaire data. De deelvragen zullen beantwoordt worden aan de hand van deze literatuur, en de hoofdvraag zal uiteindelijk beantwoord worden aan de hand van de deelvragen. De beantwoording van de hoofdvraag zal in de conclusie te vinden zijn. Bij de conclusie zal er ook teruggekoppeld worden aan de sociale en maatschappelijke relevanties, met verdere hulp van het theoretisch kader.

5. Resultaten

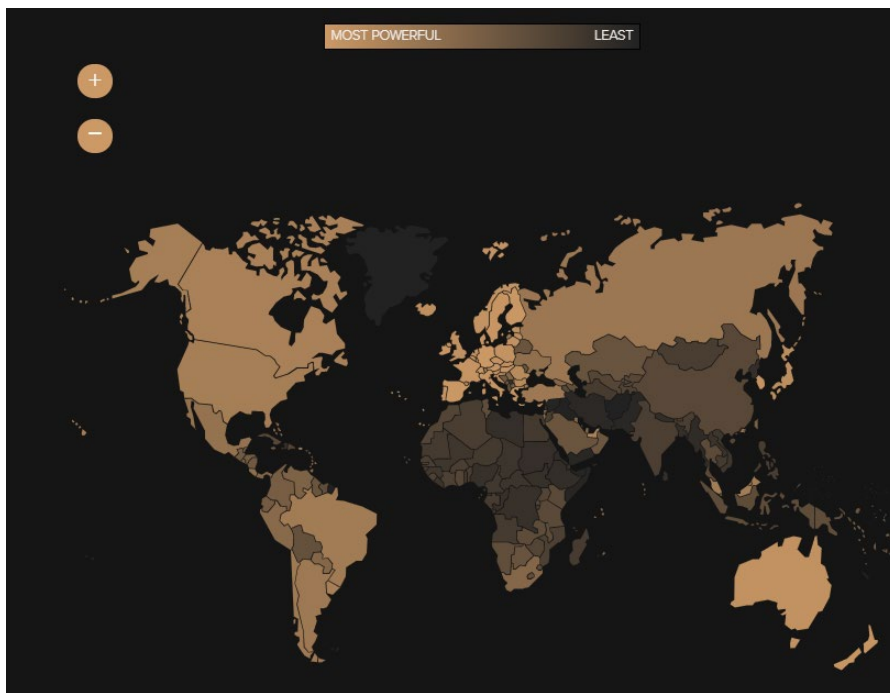
5.1 Welke factoren bepalen of iemand legaal of ongedocumenteerd de Europese Unie binnenkomt?

Een persoon doet aan legale migratie wanneer de persoon toestemming heeft gekregen van de regering om in het land binnen te komen, te blijven en te werken (Samers & Collyer, 2017). Meestal wordt de toestemming aan een persoon verleend door de regering van het land van aankomst. De vormen van legale migratie kunnen ernstig verschillen, met voor de ene persoon meer verkregen rechten en vrijheden dan voor de andere persoon. Ongedocumenteerde migratie treedt op als een persoon over landsgrenzen gaat, zonder dat er toestemming is verleend door ofwel het land van vertrek noch het land van aankomst. Mocht een persoon op deze manier de grens over gaan, en wordt de persoon niet opgemerkt of gedetecteerd door een van de twee landen waarvan hij of zij de grens over gaat, is er sprake van illegale of ongedocumenteerde migratie (Samers & Collyer, 2017). De andere manier waarop een migrant ongedocumenteerd kan worden, is door langer in een land te blijven dan dat er is toegestaan in hun VISA. De mensen die aan ongedocumenteerde migratie doen, ondervinden een groot risico op deportatie (Samers & Collyer, 2017).

Tussen legale en illegale migratie zit een groot verschil. Beide hebben ook een synoniem, namelijk “gedocumenteerd” voor legale en “ongedocumenteerd” voor illegale migratie. Het gebruik van deze termen is allemaal correct, echter is de boodschap die aan het woord verbonden zit verschillend. Uit het boek *Migration* van Samers en Collyer (2017) kan worden gehaald dat illegale migratie een foutieve term is. De methoden van de persoon om de Europese Unie binnen te komen kunnen illegaal zijn, de persoon zelf is niet illegaal.

Voor het legaal binnenkomen van de Europese Unie is dus een visum nodig, anders komt een individu niet voorbij de Europese Paper Wall (Van Houtum & Bueno Lacy, 2020). Voor het grootste deel van de Europese Unie geldt dat ze hetzelfde VISA-beleid hanteren, en dus allemaal dezelfde regels met betrekking tot migratie hebben. Deze regels zijn de regels zoals beschreven in het theoretisch kader onder het kopje van de Paper Wall. De Schengen landen hebben gezamenlijk een lijst opgesteld van landen, waarvoor het verplicht is om met een visum naar het Schengengebied te reizen. Als een individu dus naar de EU wilt reizen, is het afhankelijk van het land waar hij of zij vandaan komt of dat ze genoeg heeft aan alleen een identiteitsbewijs, een paspoort of een paspoort met verkregen VISA.

De kracht van een paspoort verschilt per land, en dus ook de mogelijkheid om zonder visum aan te vragen verschilt per land. Dat is ook te zien in figuur 2, die de kracht van een paspoort per land aangeeft (Passport Index, z.d.). Het eerste wat er te zien is aan de kaart in figuur 2 is dat met name De EU sterke paspoorten heeft, gevolgd door de Verenigde Staten, Canada, Australië en Nieuw-Zeeland (Passport Index, z.d.).

Figuur 2: De paspoortsterkte per land per 15 mei 2021, van <https://www.passportindex.org/>

Als een individu dus in een van de landen met een sterk paspoort is geboren, is het voor hem of haar een stuk makkelijker om internationaal legaal te reizen. Het grote probleem is dan ook te zien in Afrika en het in het Midden-Oosten, waar de paspoorten weinig krachtig zijn, en de mensen voor het reizen naar veel landen een visum aan moeten vragen bij een overheidsinstantie (Passport Index, z.d.).

Voor het reizen naar de EU moet een persoon dus of een sterk paspoort hebben, of een visum aanvragen om legaal binnen te komen (Van Houtum, Bueno Lacy, 2020). Als een individu voldoet aan deze voorwaarden, kan er gezegd worden dat hij of zij legaal de Europese Unie binnen is gekomen. Als er niet wordt voldaan aan deze voorwaarden, dan wordt hij of zij een ongedocumenteerde migrant, omdat hij of zij geprobeerd heeft De EU binnen te komen zonder toestemming van het land van aankomst (Samers & Collyer, 2017). Uit het theoretisch kader is echter al gebleken dat het meenemen van legale reisdocumenten lastig blijkt voor veel migranten, met name als de reden voor migratie onvrijwillig was. Er is vaak in de haast weinig tot geen tijd voor het verzamelen van de benodigde papieren, of deze worden vergeten (Severijns, 2020).

5.2 Wat is een coronapaspoort?

Het coronapaspoort is een idee van de Europese Unie, met als primair gegeven doel het vrije reizen tussen lidstaten mogelijk te maken. Een coronapaspoort zou volgens de Europese Unie een Digital Green Pass moeten gaan heten. De Digital Green Pass geeft een QR-code, die aangeeft of een persoon of individu gevaccineerd, negatief getest of hersteld is van corona. De verdere invulling over het coronapaspoort legt de Europese Unie bij de lidstaten zelf (ter Rele, 2021). Hierbij moet gezegd worden dat een vaccin moet zijn goedgekeurd door het EMA. Verder moet de negatieve test in het coronapaspoort een PCR-test zijn, vanwege de hogere betrouwbaarheid. De (negatieve) uitslag van de test mag maximaal 72 uur oud zijn, anders is een nieuwe test verplicht (Dorlo, 2021). Bovendien is het voor de Europese Unie lastig om een algeheel systeem in te voeren, vanwege de verschillende privacywetgevingen en digitale infrastructuur van de Europese Lidstaten (ter Rele, 2021).

Het Europees Parlement heeft aangegeven voorstander te zijn voor een invoering van een coronapaspoort (NOS, 2021). Hierbij wordt er aangegeven of een persoon gevaccineerd is, een

recente negatieve test heeft ondergaan of al eerder corona heeft gehad. Mocht één van deze voorwaarden volbracht worden, wordt een persoon geacht als niet gevaarlijk voor het land waar hij of zij naartoe reist. Hiervoor wordt er gesteld dat de persoon beschikt over een zogenaamd groen coronapaspoort. De controle of een persoon mag reizen, wordt in het land van vertrek gedaan. De landen waar iemand naartoe zou reizen vertrouwen erop dat deze test goed is uitgevoerd (NOS, 2021). Hierdoor is het mogelijk om naar het buitenland te reizen, zonder eerst andere verplichtingen te ondergaan zoals een quarantaine of verplichte test bij binnenkomst van het land.

De kanttekening die hierbij komt is het feit dat elk land andere eisen kan stellen aan een coronapaspoort, en de daarbij behorende vereisten. Het ene land kan één vaccin genoeg vinden om binnen te mogen reizen, terwijl een ander land er twee verplicht stelt. Aan de vaccins is wel de eis gesteld dat ze zijn goedgekeurd door het EMA. Een land kan er echter zelf voor kiezen om wel reizigers, die zijn gevaccineerd met een niet door het EMA goedgekeurd vaccin, binnen te laten. Verder kan een land nog altijd een quarantaine verplichten, als het een goede onderbouwing af heeft gegeven aan de Europese Commissie waarom deze quarantaine verplicht is (Dorlo, 2021).

Er zijn over het invoeren van het coronapaspoort verschillende discussies en problemen die opkomen (NOS, 2021). Het grootste probleem van het coronapaspoort zou discriminatie zijn tussen de wel- en niet-gevaccineerde mensen (ter Rele, 2021). De Europese Unie heeft hierover gezegd dat een land alleen bij verstreckende gezondheidsrisico's zijn of haar grenzen dicht mag doen. Volgens de Europese Unie mogen mensen niet geweigerd worden voor binnenkomst van een land als ze niet in het bezit zijn van een coronapaspoort. Er kunnen hier echter wel aanvullende eisen aan gesteld worden aan personen zonder paspoort (ter Rele, 2021).

Uit een artikel geschreven door Teck Chuan Voo et al. (2020) is gebleken dat er aan de methoden die tot versoepelingen leiden veel kanttekeningen zijn verbonden. Zo kan er door een overheidsinstantie alleen worden versoepeld met maatregelen, en dus internationaal reizen), zodra de publieke gezondheid niet in het gedrang is. Als er minder druk is op de gezondheidszorg, komen er meer vrijheden en vice versa.

De Europese Commissie benadrukt hierbij dat er geen verplichting is tot vaccineren als een individu of persoon binnen de eigen lidstaten wil reizen. Hiervoor wil de Europese Unie ook invoeren dat een negatief testresultaat voldoet om internationaal te kunnen reizen (Schmidt, 2021). De Digital Green Pass zou moeten bestaan uit drie deelcertificaten. Het eerste deelcertificaat is dat iemand gevaccineerd is, het tweede certificaat is een negatieve coronatest en het derde certificaat is een bewijs voor aanwezige antilichamen vanwege een eerder besmetting (Schmidt, 2021). Een 'goed' coronapaspoort wil echter niet zeggen dat een persoon direct alle landen in kan, dit blijft nog steeds afhankelijk van een land zelf. Mocht een land extra maatregelen op de binnenkomst in hun land in willen voeren, moet er wel een verklaring gegeven worden aan de andere lidstaten en de Europese Commissie. Verder wordt benoemd dat personen die De EU willen bezoeken, maar niet uit een EU-land komen, alsnog een certificaat kunnen aanvragen, mocht een persoon in staat zijn om alle gegevens te overhandigen (Schmidt, 2021).

5.3 Wat zijn de voor- en nadelen van een coronapaspoort?

Het coronapaspoort kent zowel voor- als nadelen. Het voornaamste voordeel is hetzelfde als het algemene doel van het coronapaspoort. Het algemene doel van een coronapaspoort zijn meer vrijheden. Onder deze vrijheden kan aan test-vrij reizen worden gedacht, of op vakantie gaan zonder in quarantaine te hoeven (NOS, 2021). Dit is ongeacht of het over een coronapaspoort op nationaal of Europees niveau gaat. Op Europees niveau zou dit kunnen leiden tot vrij reizen binnen de Europese Unie, zonder beperkingen als quarantaines of negatieve testen (NOS, 2021). Op een nationaal niveau zou dit kunnen leiden tot meer vrijheden voor groepen met een groen paspoort, die

daarmee terug zouden kunnen gaan naar een samenleving voor de pandemie uitbrak (Genovesi, 2021). Hieruit kan dus worden opgemaakt dat het grote voordeel van een invoering van een coronapaspoort hetzelfde is als de reden voor de invoering van het coronapaspoort: een teruggave van vrijheden en een terugkeer naar een samenleving van voor de pandemie.

De algemene kritieken die veelvuldig te horen zijn tegen een dergelijke Digital Green Pass verschillen van elkaar, maar worden wel breed in de Nederlandse samenleving gedragen. Het grootste punt van kritiek ligt op het feit dat het coronapaspoort gevaccineerde mensen voorrang verleent, terwijl er nog lang niet alle mensen de mogelijkheid hebben gehad om zich te laten vaccineren (Spekschoor, 2021). Bovenop het feit dat niet iedereen in staat is om zich te laten vaccineren, is er ook een probleem voor het aantonen van een negatieve PCR-test. Een PCR-test is relatief duur, met prijzen die op kunnen lopen tot enkele tientallen euro's (Dorlo, 2021).

Een ander significant probleem dat optreedt bij het Europese coronapaspoort is het feit dat het een reisdocument is, maar waar elk land een andere waarde aan zal hechten (NOS, 2021). De Europese Unie wil namelijk dat de landen zelf vrij zijn in het uitgeven van vrijheden aan mensen met een coronapaspoort (NOS, 2021). Het grote verschil zal zitten tussen de Noord- en Zuid-Europese landen (NOS, 2021). De Zuid-Europese landen zullen vanwege de afhankelijkheid van toerisme meer vrijheden geven aan mensen met een groen coronapaspoort, zodat de economie weer terugkomt op het oude niveau. De Noord-Europese landen daarentegen zullen juist minder vrijheden geven aan mensen met een groen coronapaspoort, omdat de afhankelijkheid van toerisme een stuk minder is (NOS, 2021). De Noord-Europese landen zullen daarentegen juist meer vragen stellen over de privacy en veiligheid van het online bewijs dat het coronapaspoort is. Er moet voor het coronapaspoort namelijk persoonsgebonden informatie opgeslagen worden, die altijd in gevaar is van cyberaanvallen. Op deze manier kan de privacy van een individu in het geding komen. Om de privacy te beschermen, is het voor landen verplicht op de persoonsinformatie op meerdere, decentrale plekken op te slaan (Ter Rele, 2021). Het coronapaspoort heeft daarbij op nationaal niveau minder informatie dan op Europees niveau. De belangrijkste informatie die het coronapaspoort heeft, zijn het gebruikte vaccins, een eventuele eerdere besmetting, en de eerste letter van iemands voor- en achternaam (Ter Rele, 2021). Op deze manier wordt er gecontroleerd dat een persoon niet met het coronapaspoort van iemand anders ergens heen kan gaan, zonder een naam prijs te geven (Ter Rele, 2021).

De grootste vrees voor het internationale reizen in de aankomende zomer zal bestaan uit de ongelijkheid in regels en maatregelen tussen de Europese landen (NOS, 2021). Het ene land zal een coronapaspoort als toegangsbewijs omarmen, terwijl een ander land het coronapaspoort als toegangsbewijs zal weigeren. In ieder geval zal elk land nog andere regels invoeren met betrekking tot internationaal reizen (NOS, 2021). Op deze manier kan de wereldwijde ongelijkheid nog meer vergroot worden.

Een ander groot probleem dat moet worden beantwoord is de vaccinatie-ongelijkheid wereldwijd. Uit rapporten van de World Health Organisation (WHO) is gebleken dat de landen uit het globale noorden veel meer vaccins hebben ingekocht dan nodig is voor de bevolking, terwijl de landen in met name Afrika veel minder vaccins tot hun beschikking hebben (Raba & Meindertsmas, 2020). Om dit probleem tegen te gaan, was de organisatie Covax opgezet. Het oorspronkelijke doel van de WHO was dat alle landen de vaccins moesten bestellen via Covax, om zo voor een wereldwijde eerlijke verdeling van het vaccin te zorgen. Echter, de rijke landen in de Europese Unie besloten hun eigen deals te sluiten, waardoor de armere landen met weinig vaccins kwamen te zitten. De in het contract opgenomen voorwaarde dat de EU-landen overige vaccins kunnen doneren aan landen in het globale zuiden, is nog niet één keer voorgekomen. Er wordt ook niet verwacht dat de landen in het globale noorden zullen gaan doneren voordat de eigen bevolking voldoende gevaccineerd is (Raba & Meindertsmas, 2020).

Het laatste grote probleem bij de coronavaccins is dat bepaalde landen, die niet tot zowel de armste als de rijkste groep behoren, tussen wal en schip vallen met betrekking tot de vaccins. Landen als Zuid-Afrika hebben niet genoeg geld om zelf vaccins in te kopen op de wijze dat bijvoorbeeld de Europese Unie dat gedaan heeft, maar ze hebben te veel geld om voor de subsidies van de WHO of de vaccins van Covax in aanmerking te komen (Raba & Meindertsma, 2020).

Uit een studie van Voo et al. uit december 2020 zijn al eerder de problemen die komen kijken bij een coronapaspoort op een rijtje gezet. Een van de eerste problemen die wordt benoemd is het verschil tussen een vaccinatiepaspoort en een immuniteitspaspoort. Het argument dat hierover gemaakt wordt is dat een immuniteitspaspoort alleen verkregen kan worden door mensen die reeds COVID-19 hebben gehad, en daar antistoffen van hebben gekregen. Een vaccinatiebewijs zou eerder gebruikt kunnen worden, zodra er namelijk voldoende vaccins beschikbaar zijn om de bevolking te beschermen tegen het virus (Voo et al., 2020). De Europese Unie gebruikt voor haar coronapaspoort echter een combinatie van beiden, waardoor dit een nadeel of probleem is dat voorkomen is.

Voo et al. (2020) geven ook een voorwaarde aan het invoeren van een gezondheidspaspoort. Zo achten zij het belangrijk dat een dergelijk certificaat of paspoort alleen ingevoerd mag worden met minimale inbreuk op de vrijheden van mensen. Hierbij noemen ze dat wanneer een individu geen of een zeer kleine kans heeft op complicaties door COVID-19, er geen rechtvaardiging is voor de overheid om vrijheden in te perken. Dit betekent dus dat niet-risicogroepen geen vrijheden in zouden moeten leveren als ze er voor kiezen om niet gevaccineerd te worden, of geen risico vormen voor het overdragen van het virus (Voo et al., 2020).

Verder benoemen Voo et al. (2020) de verdeling van vaccins of medicatie. Ze geven aan dat sommige groepen, waaronder zorgmedewerkers, voorrang zouden moeten hebben voor het krijgen van een vaccin, of een ander middel voor een coronapaspoort. Hierbij geven Voo et al. (2020) wel de kanttekening dat het indelen van de maatschappij in verschillende groepen aan de hand van vatbaarheid of besmettelijkheid een vorm van discriminatie is. Immuniteitscertificaten zouden tijdens of na de COVID-19 pandemie niet uit mogen maken of een individu wel of niet ergens naartoe mag. Dit mag al helemaal niet gedaan worden als andere voorwaarden om het risico te verminderen als mondkapjes of *social distancing* actief blijven (Voo et al., 2020). Mensen in het bezit van een immuniteitscertificaat zouden wel in aanmerking kunnen komen voor vrijheden waar verzachtende maatregelen voor nodig zijn, zoals internationaal reizen. Mensen zonder certificaat zouden dan een negatieve test moeten laten zien, terwijl mensen met een immuniteitscertificaat dat niet hoeven (Voo et al., 2020).

Ook zijn er ook nadelen bij de invoering van een immuniteitscertificaat (Voo et al., 2020). Zo is geen enkele test perfect. Een resultaat kan foutief als positief of negatief worden weergegeven. Mocht er een immuniteitscertificaat uitgegeven worden, kan een individu als immuun worden geregistreerd, terwijl de test foutief positief was. Hierdoor heeft de persoon geen antistoffen of immuniteit tegen COVID-19, terwijl hij of zij er wel een certificaat voor heeft. Het bepalen van welke test goed wordt bevonden voor een immuniteitscertificaat zou door een overheidsinstantie moeten worden bepaald (Voo et al., 2020). Voor internationaal reizen zonder vaccin in De EU is dat een PCR-test (NOS, 2021).

Mocht een immuniteitscertificaat worden ingevoerd, kan dat ook tot slecht gedrag leiden. Mensen willen een immuniteitscertificaat krijgen, en gaan zo het virus 'opzoeken' om besmet te raken met COVID-19, en antistoffen te krijgen. Als dit echter veelvuldig gedaan wordt, leidt het tot veel infecties in de maatschappij, en kan de zorg overbelast raken, met veel doden tot gevolg (Voo et al., 2020). Daarbij bestaat ook het risico op het ontstaan van een zwarte markt voor het verkrijgen van een immuniteitscertificaat. Om het risico daarop te verkleinen kan een overheid aangeven dat een negatieve test door een officiële instantie verricht moet worden (Voo et al., 2020).

Niet te vergeten zijn ook de risico's voor de privacy. Om immuniteitscertificaten uit te delen, moet er een registratie plaatsvinden, waarin een persoon geïdentificeerd moet worden. Er zouden zo veel mogelijk maatregelen ingevoerd moeten worden om de veiligheid van individuele gerelateerde informatie te waarborgen. Alleen de hoognodige data zou moeten worden verzameld, voor de rest niets. Zo wordt het risico op het uitlekken van informatie verminderd (Voo et al., 2020).

Het laatste nadeel dat door Voo et al. (2020) wordt benoemd zijn de kosten, en de mogelijke oplossing daarvoor. Voor het invoeren van een immuniteitscertificaat zouden mensen getest moeten worden of dat ze antistoffen bezitten tegen COVID-19 of niet. Een dergelijke test is duur, en niet voor iedereen betaalbaar. Ook is er een beperkte voorraad aan testen beschikbaar. De distributie van de testen is een probleem, omdat er bepaald moet worden welke sociale groepen prioriteit zouden moeten hebben bij het verkrijgen van testen. Dit leidt echter weer terug tot het eerdere nadeel, van discriminatie bij de verdeling van vaccins of immuniteitscertificaten (Voo et al., 2020).

De voordelen die in de paper van Voo et al. (2020) worden benoemd komen overeen met de voordelen die al eerder in het hoofdstuk benoemd waren. Het voornaamste voordeel is het terugkrijgen van de voordelen voor een individu dat een immuniteitscertificaat bezit. Een ander belangrijk voordeel dat komt kijken bij een immuniteitscertificaat is dat individuen, die immuun zijn, ingezet kunnen worden bij contactberoepen. Dit is omdat zij toch geen risico lopen op gezondheidsklachten bij een eventuele nieuwe infectie (Voo et al., 2020). Dit is echter niet afhankelijk van een immuniteitscertificaat, het registreren van immune individuen wordt alleen eenvoudiger door een immuniteitscertificaat. Een laatste voordeel dat komt kijken bij een immuniteitscertificaat contact met mensen in (thuis)quarantaine wel mogelijk is. Het individu dat in quarantaine zit kan zo toch sociaal contact krijgen, zonder het risico dat het de ander aansteekt met het virus (Voo et al., 2020).

Belangrijk om te noemen is dat het onderzoek van Voo et al. (2020) over immuniteitscertificaten gaat, en niet over een coronapaspoort zoals de Europese Unie dat bedoeld. Het coronapaspoort heeft wel een immuniteitscertificaat als onderdeel, maar zal grotendeels afhankelijk zijn van het vaccinatiebewijs (NOS, 2021). Echter komen veel nadelen die bij het immuniteitsbewijs komen kijken overeen met de nadelen van het coronapaspoort. Het voordeel ervan is voor beiden hetzelfde, namelijk het teruggeven van vrijheden. In het kort zijn de nadelen van een immuniteitspaspoort de algemene fout in testen, het mogelijk stimuleren van slecht gedrag, de kwestie van privacy, of de verdeling van de testen voor de paspoorten (Voo et al., 2020).

In het kort kent een coronapaspoort twee voordelen, één op Europees niveau en één op nationaal niveau. Het voordeel van een coronapaspoort op een Europees niveau is het makkelijker internationaal reizen. Het voordeel van een coronapaspoort op nationaal niveau is het vergeven van vrijheden aan mensen die een groen coronapaspoort bezitten. Het is echter de vraag of de voordelen van een coronapaspoort opwegen tegen de vele nadelen die eraan verbonden zitten. Zo wordt de druk opgevoerd op mensen om zich te laten vaccineren, zelfs als ze dit om redenen niet zouden willen doen. Ook worden er vragen gesteld bij de privacy en de veiligheid van het systeem waarmee het coronapaspoort wordt uitgevoerd. Verder is er een wereldwijde vaccinatieongelijkheid, waar sommige landen toegang hebben tot een overschot aan vaccins, terwijl andere landen heel veel moeite hebben met het verkrijgen van vaccins. Op een nationaal niveau leidt dit ook al tot discussie, want vrijheden geven aan mensen die al gevaccineerd zijn, terwijl een groot deel van de samenleving nog niet in aanmerking was gekomen voor een vaccin, leidt tot veel discussie in De EU. Tenslotte is er ook nog de vraag of het invoeren van het coronapaspoort op Europees niveau het reizen wel makkelijker maakt. Elk land heeft namelijk nog steeds de vrijheid om de eigen corona-gerelateerde regels en maatregelen aan reizigers op te leggen, waardoor er een ongelijke Europese regelgeving komt met betrekking tot internationaal reizen met een coronapaspoort.

5.4 In hoeverre wordt het proces om legaal de Europese Unie binnen te komen veranderd door het invoeren van een coronapaspoort?

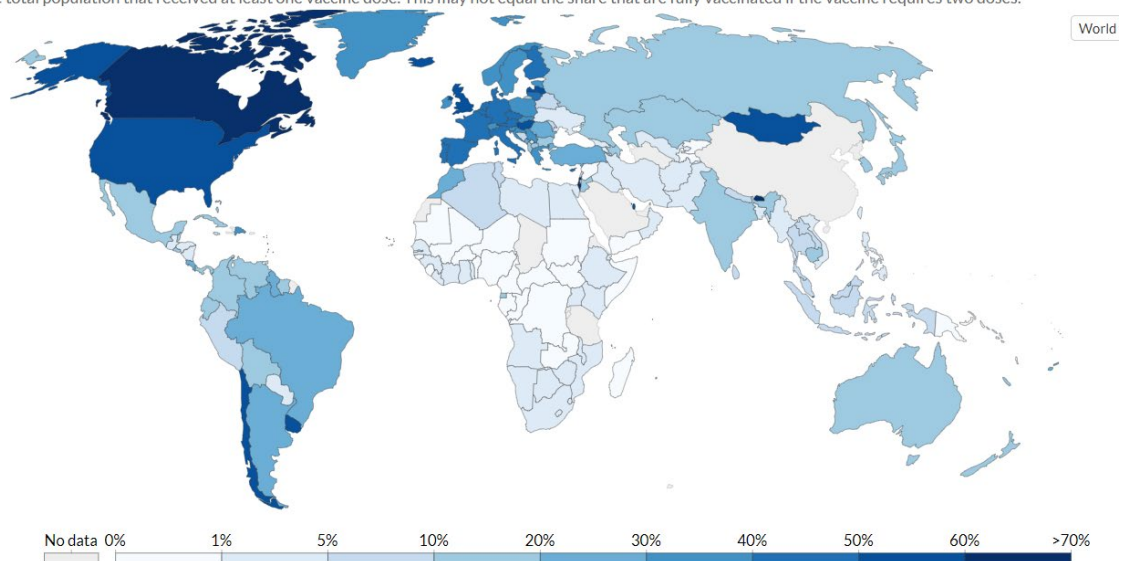
Om te kijken naar een verandering in het proces om de Europese Unie binnen te komen zodra een coronapaspoort is ingevoerd is op dit moment een lastige opgave. Het coronapaspoort moet officieel nog worden ingevoerd, dus een eventuele wijziging in het proces zou nog waargenomen moeten worden. Naar de verwachte veranderingen kan wel al gekeken worden, door te kijken naar de regelwijzigingen die de Europese Unie en de bijbehorende landen in willen voeren met betrekking tot het coronapaspoort.

Eerder was al gebleken dat voor het legaal binnenkomen van de Europese Unie de juiste reisdocumenten nodig zijn. Hieronder vallen het paspoort van een persoon, maar ook een legaal verkregen en nog niet verlopen visum. Hierbij zal dus een goed coronapaspoort komen, waarin of een vaccinatiebewijs, of een negatieve test, of verkregen antistoffen door een eerdere besmetting mee aangetoond kunnen worden. De Paper Wall van Van Houtum en Bueno Lacy (2020) krijgt daarmee nog een bureaucratische factor, naast het visum.

Echter is een groot probleem dat hierbij komt kijken de eerder genoemde wereldwijde vaccinatieongelijkheid. Inwoners van landen waar ze niet in staat zijn om een vaccin te krijgen, zullen meer moeite hebben met het verkrijgen van een vaccin. Op de kaart in figuur 3 staat de wereldwijde vaccinatiegraad in procenten afgebeeld (Our World in Data, 2021). Op deze manier ontstaat er een grens tussen landen die wel gevaccineerd zijn en landen die niet gevaccineerd zijn.

Share of people who received at least one dose of COVID-19 vaccine, Jun 8, 2021

Share of the total population that received at least one vaccine dose. This may not equal the share that are fully vaccinated if the vaccine requires two doses.

Figuur 3: wereldwijde vaccinatiegraad in procenten

Wat in figuur 3 goed te zien is, is dat Noord-Amerika en De EU een procentueel grotere bevolking hebben gevaccineerd dan de rest van de wereld, met wat uitzonderingen als Bhutan of Mongolië daargelaten. Het andere belangrijke onderdeel dat uit figuur 3 op is te maken is het lage percentage gevaccineerden in Afrika en het Midden-Oosten. Dit zijn de gebieden waar de meeste migranten vandaan komen (Vluchtelingenwerk, z.d.). De migranten die dus uit deze gebieden naar De EU willen vertrekken, hebben in het land van herkomst een zeer kleine kans op een vaccin. Hierdoor wordt de migratie naar De EU vermoedelijk. Wanneer er hierbij ook wordt teruggerepen op de paspoortsterkte van landen, die te zien is in figuur 2 (blz. 18), is te zien dat wederom landen in Afrika en het Midden-Oosten naar de minste landen kunnen reizen (Passportindex, 2021).

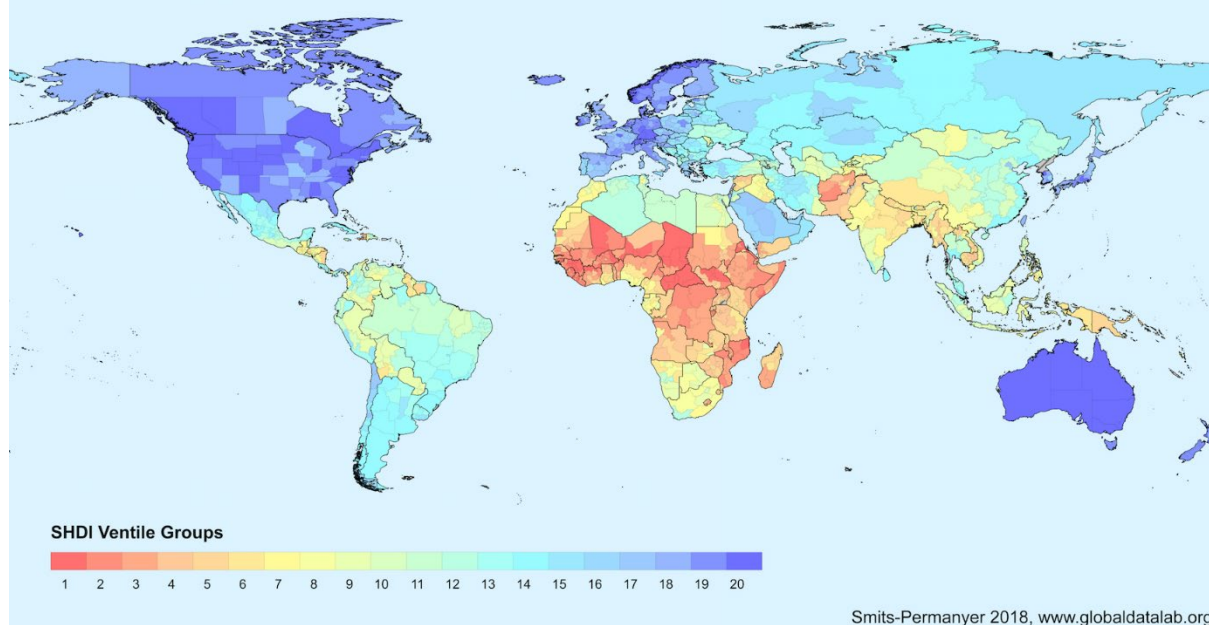
Het perspectief op de vaccinatieongelijkheid is echter een hypocriet verhaal. Op nationaal niveau wordt vaccinatieongelijkheid als een nadeel gezien van een coronapaspoort (NOS, 2021). Er werd massaal geklaagd over het teruggeven van vrijheden aan reeds gevaccineerde mensen, terwijl een deel van de samenleving nog geen kans had gehad op een COVID-19 vaccin (NOS, 2021). Op een internationaal niveau wordt er echter geen aandacht besteed aan de vaccinatieongelijkheid. Overige vaccins zijn nagenoeg niet gedoneerd aan Covax (Raba & Meindertsma, 2020). Op internationaal niveau zeggen landen dus dat het hen niet uitmaakt hoe beschermd een land is, zolang ze dat zelf maar zijn. Dit kan versterkt worden met het feit dat de landen in de Europese Unie zelf vaccins opkochten, in plaats van ze te kopen via Covax (Raba & Meindertsma, 2020). Covax was opgezet om de vaccins wereldwijd gelijk te verdelen, opdat er zo min mogelijk wereldwijde ongelijkheid was met de vaccinatie tegen COVID-19.

Als er naar de VN-welzijnsindex wordt gekeken, blijkt dat de landen met een zwakker paspoort en lagere vaccinatiegraad ook een lagere welzijnsindex hebben. Dit is te zien in figuur 4, waarin de VN-welzijnsindex per regio in een land wordt afgebeeld. Hoewel in dit geval niet voor het hele Midden-Oosten een slechte index geldt, zijn wel de landen waarvandaan de meeste migratie plaatsvindt de landen met de lagere index. Dit zijn landen als Afghanistan, Irak, Iran, Syrië en Turkije (Vluchtelingenwerk, z.d.). De index is op mondiaal niveau niet slecht voor Turkije en Iran, maar vergeleken met de Europese Unie, de plek waar de meeste vluchtelingen naartoe willen, toch aanzienlijk minder (Pernayer & Smits, 2018).

Verder bleek in 2020, net na de grootschalige internationale uitbraak van het COVID-19 virus, dat er in het Midden-Oosten niet veel aandacht besteed werd aan het virus (Mohr, 2020). De situatie werd zelfs verergerd door de vele oorlogen die in het gebied plaats vinden of hebben gevonden. Dit heeft geleid tot veel essentiële infrastructuur die in puin ligt. De situatie is zelfs verergerd door de gevluchte artsen of de aanslagen die vaak plaatsvinden op de ziekenhuizen (Mohr, 2020). Daarbij komt ook het censuur van de landen in het Midden-Oosten kijken, waarin het nieuws meestal alleen positief nieuws meldt, waarin wordt vermeld hoe goed het gaat met het land. Omdat de overheden van deze landen het slechte nieuws niet willen melden, wordt daarover weinig gerapporteerd, waardoor de daadwerkelijke cijfers en daadwerkelijke ernst niet te meten zijn in het Midden-Oosten (Mohr, 2020). Het is dus ook voor de Europese Unie lastig te achterhalen wat de situatie met betrekking tot COVID-19 is in deze landen, en dus ook lastig een reisadvies op te stellen, of regels op te stellen voor inwoners die uit deze landen naar De EU komen.

Bovenop de het mindere testen en de zwakke infrastructuur in het Midden-Oosten, zou dus een coronapaspoort komen. Eerder waren er al nadelen geconstateerd bij het coronapaspoort met betrekking tot hoge kosten (Voo et al., 2020). De hoge kosten zijn voor de regio met veel vluchtelingen ook een probleem, vanwege de lage welzijnsindex. Er is in landen in het Midden-Oosten dus weinig kapitaal beschikbaar om testen te kopen. Op deze manier wordt het lastiger voor een eventuele migrant uit het Midden-Oosten om De EU binnen te trekken. Hierdoor kan het leiden tot eventuele zwarte markten voor coronapaspoorten (Voo et al., 2020).

Subnational Human Development Index

Figuur 4: regionale VN-welzijnsindex, van <http://hdr.undp.org/en/content/subnational-human-development-index-moving-beyond-country-level-averages>

De grootste verandering die dus plaatsvindt in het proces om legaal de Europese Unie binnen te komen is de verplichting van een coronapaspoort, met daarin een vaccinatiebewijs, een negatieve test of een eerder aangetoonde besmetting. Deze wordt verplicht naast de huidige verplichting van een geldig visum en paspoort. Echter is door de wereldwijde ongelijkheid op het gebied van welzijn, en daarbij de ongelijkheid met beschikking tot vaccinaties, merkbaar voor de inwoners van landen in deze regio's. Het inreizen van De EU wordt voor de mensen uit Afrika en het Midden-Oosten dus nog lastiger, bovenop het al zwakke paspoort dat deze mensen al hadden.

6. Conclusie

De hoofdvraag van dit onderzoek luidde: *In welke mate kan het invoeren van een coronapaspoort invloed hebben op het legaal binnenkomen van de Europese Unie?* Dit sluit aan bij de doelstelling van dit onderzoek, wat het vergaren van inzicht was met betrekking tot de komst van migranten naar De EU. Deze hoofdvraag is beantwoord aan de hand van een viertal deelvragen, met een theoretische onderbouwing.

De eerste deelvraag had betrekking op de manier waarop wordt bepaald wanneer een migrant legaal of ongedocumenteerd naar De EU komt. Een persoon migreert legaal als hij of zij toestemming heeft van de regering van het land van aankomst, om in het desbetreffende land te komen, te werken en eventueel zelfs te blijven. Hiervoor is een paspoort verplicht, en eventueel ook een visum. De noodzaak van een visum is afhankelijk van het land waar een persoon geboren is. Een migrant is ongedocumenteerd als het geen toestemming heeft van de regering van het land waarin hij of zij op dat moment is, of wanneer zijn of haar visum verlopen is. Ook als een migrant zijn of haar paspoort niet bij zich heeft, is hij of zij een ongedocumenteerde migrant.

De tweede deelvraag gaf een overzicht van alle ideeën en plannen die er voor het coronapaspoort gemaakt waren. Het coronapaspoort moet een paspoort worden, dat los staat van het echte paspoort. Het coronapaspoort bestaat uit drie onderdelen: Een vaccinatiebewijs met een door het EMA goedgekeurd vaccin, een negatieve PCR-test die de afgelopen 72 uur afgenomen moet zijn geworden, of aanwezige antistoffen in het lichaam, aan te tonen met een positieve PCR-test die de afgelopen zes maanden was afgenomen. Landen zijn nog steeds vrij in de invulling van extra maatregelen aan reizigers, maar moeten hiervoor wel een goede verklaring afleggen aan de Europese Commissie. Een migrant van buiten de Europese Unie is in staat op een coronapaspoort aan te vragen, mits hij of zij alle vereiste gegevens kan overhandigen.

De derde deelvraag keek naar de voor- en nadelen van het coronapaspoort. Het grootste voordeel van een coronapaspoort is dat het de vrijheden, die beperkt werden door de coronamaatregelen, op zowel een nationaal als een internationaal niveau terug kan geven. Het voordeel van het coronapaspoort komt overeen met het doel van het coronapaspoort: het teruggeven van vrijheden die we voor de uitbraak van het COVID-19 virus kenden. Het coronapaspoort kent echter nadelen. Zo wordt er gezegd dat gevaccineerde mensen bevoordeeld worden door het paspoort, terwijl nog niet iedereen de kans heeft gehad een vaccin te krijgen. Ook bij het aantonen van een negatieve test zit een nadeel, omdat dit een enigszins prijzige PCR-test is, die niet voor iedereen even betaalbaar is. Sommige landen, met name in Noord-Europa hebben verder bij het invoeren van het coronapaspoort vragen met betrekking tot de privacy, en of deze ten alle tijden gewaarborgd kan worden. Deze landen zullen dus negatiever staan tegen het coronapaspoort, en de vrijheden die daaraan verbonden zitten. Landen in Zuid-Europa zullen het coronapaspoort juist zien als een manier om de inkomsten uit toerisme weer te herstellen, en zullen positiever zijn over het coronapaspoort. Daarbij komt nog steeds de mogelijkheid van landen kijken om zelf extra regels te verplichten aan reizigers, waardoor er op internationaal niveau alsnog ongelijkheid en onduidelijkheid is. Een ander nadeel dat aan het coronapaspoort verbonden is, is de wereldwijde vaccinatieongelijkheid. Ook naar een immuniteitscertificaat is er gekeken. Hier kan over gezegd worden dat het in zowel de voor- als de nadelen overeen komt met een coronapaspoort. Het grootste verschil zit er echter in dat voor een coronapaspoort iedereen op een gegeven moment in aanmerking zal komen, in elk geval in De EU. Dit is vanwege de hoge beschikbaarheid aan vaccins. Andere gebieden van de wereld gaan daar juist meer problemen mee krijgen. Een immuniteitspaspoort is een ander verhaal, omdat je dat alleen kan krijgen als je ook het COVID-19 virus hebt gehad.

De vierde en laatste deelvraag keek naar een eventuele invloed van het coronapaspoort op het migratieproces. De invoering van het coronapaspoort is de belangrijkste verandering met betrekking

tot internationale migratie. Het voldoen aan de voorwaarden van een coronapaspoort is voor inwoners van veel landen echter lastig. De verplichting van een coronapaspoort geldt naast de al huidige verplichting van een paspoort en een visum. Voor het legaal binnenkomen van de Europese Unie zijn er dus meer papieren nodig, maar de voorwaarden zijn lastiger om aan te voldoen. Daarbij komt ook nog de hypocrisie van de landen in de EU kijken. De inwoners van deze landen klagen wel over meer vrijheden voor reeds gevaccineerde mensen, terwijl anderen deze mogelijkheid nog niet hadden gehad. Op internationaal niveau maakt het de burgers echter niet uit.

Om de hoofdvraag, *In welke mate kan het invoeren van een coronapaspoort invloed hebben op het legaal binnenkomen van de Europese Unie*, te beantwoorden, kan er gezegd worden dat het verkrijgen van de papieren voor legale migratie lastiger geworden is. Door de wereldwijde ongelijkheid is er ook een ongelijke verdeling van vaccins, wat het voor inwoners van sommige landen lastiger maakt om internationaal te reizen. Of deze invloed daadwerkelijk op zal treden, en of er een verandering plaats vindt of heeft gevonden in de migratiecijfers naar de Europese Unie, moet nog onderzoek naar gedaan worden.

7. Discussie

In de discussie zal er eerst gekeken worden naar de validiteit en betrouwbaarheid van dit onderzoek. Vervolgens zal er een reflectie worden geschreven over het proces van het uitvoeren van het onderzoek. Tenslotte zullen er aanbevelingen worden gegeven voor de toekomst en verder onderzoek.

7.1 Validiteit en betrouwbaarheid

De voornaamste methode voor het uitvoeren van dit onderzoek was een literatuurstudie. Een significant probleem dat hiermee echter kwam kijken was dat het onderzoek over een zeer actueel onderwerp gaat. Het coronapaspoort moet nog ingevoerd worden, alhoewel er bekend was geworden dat het ingevoerd zou worden (NOS, 2021). Hierdoor was het verkrijgen van informatie over het coronapaspoort lastig om te doen vanuit de literatuur. Om deze informatie te verkrijgen, moest er zo veel mogelijk gebruik gemaakt worden van nieuwsartikelen, waarvan de NOS het vaakste gebruikt is.

Enkele literaire bronnen zijn wel gebruikt als ruggengraat voor dit onderzoek. Hieronder vallen Samers & Collyer (2017), Voo et al., (2020), Mithani et al., (z.d.) en van Houtum & Bueno Lacy (2020). Deze bronnen zijn elk waar gebruikt naar verwezen, en allemaal literair erkend. De betrouwbaarheid van deze bronnen is goed.

De deelvragen die waren opgesteld voor dit onderzoek waren goed, elke deelvraag voegde iets toe aan het beantwoorden van de hoofdvraag. Een probleem dat er was met de deelvragen is dat het lastig bleek om correcte deelvragen op te stellen. De huidige deelvragen waren pas na een aantal weken opgesteld, nadat deze een aantal keer gewijzigd waren om beter met de doelstelling aan te sluiten. Echter was de vierde en laatste deelvraag, *in hoeverre wordt het proces om legaal de Europese Unie binnen te komen verandert door het invoeren van een coronapaspoort*, de meest dominante deelvraag om de hoofdvraag te beantwoorden. De eerste drie deelvragen hielpen zowel mee met het beantwoorden van de vierde deelvraag alsmede het beantwoorden van de hoofdvragen. Er kon ook voor gekozen worden om de eerste drie deelvragen toe te voegen aan het theoretisch kader. Echter was er door het eerder benoemde probleem van een gebrek aan literatuur geen reden om deze deelvragen onder te brengen onder het theoretisch kader.

Dit onderzoek is valide, omdat elke gebruikte bron relevant was voor het beantwoorden van de hoofdvraag. Het onderzoek heeft gekeken naar de gestelde probleem- en doelstelling, en de deelvragen die daarvoor waren opgesteld waren goed. De interne validiteit is daarmee in orde. Voor het zoeken naar literatuur is er gebruikt gemaakt van Nederlands en Engels, in de hoop om meer bronnen te vinden. De externe validiteit kan nog enigszins verbeterd worden, door meer internationale bronnen te gebruiken. Het COVID-19 virus is immers een pandemie, en informatie verkrijgen vanuit meerdere oogpunten kan een andere, mogelijk betere oplossing opleveren.

De betrouwbaarheid van dit onderzoek kan verbeterd worden. Omdat er tot op heden weinig literair onderzoek is gedaan naar een coronapaspoort, moest er voor dit onderzoek veel gebruik gemaakt worden van recente nieuwsartikelen. De NOS heeft in dit onderzoek de meeste referenties gehad. De bron die de wereldwijde vaccinatiegraad aangaf, heeft een referentielijst naar alle data die het heeft vergaard, en kent daarmee een goede betrouwbaarheid (Our World in Data, 2021). Ook de wereldkaart met paspoortsterkte kent een goede onderbouwde methode, en kan als betrouwbaar gezien worden (Passportindex, 2021).

De betrouwbaarheid van dit onderzoek kan dus enigszins verbeterd worden. Dit kan met name gebeuren op het gedeelte over het Europese coronapaspoort, waar mogelijk meer internationale bronnen een verklaring zouden kunnen geven over het coronapaspoort.

7.2 Reflectie

Het schrijven van de scriptie was een lastig proces. Het grootste probleem aan het schrijven van de scriptie waren de gevolgen van COVID-19 en de daarbij behorende lockdown(s). Concentratie is altijd al een probleem geweest, maar op een werkplek waren er minder afleidende factoren. De waarde aan vrije tijd die aan thuis gekoppeld zaten voor mij, maakten het heel lastig om een knop om te zetten en er goed voor te gaan zitten. Alleen als afgesproken deadlines in zicht kwamen, kon de knop om en werden er echte grote stappen gezet in de scriptie. Dit kon in enkele situaties leiden tot tijdsnood.

Tijdens het schrijven bleek ook de waarde die aan taal gegeven wordt belangrijk te zijn. Woorden als 'migrantenstroom' of 'illegale migratie' kunnen een verkeerde waarde meedragen, of een verkeerd beeld schetsen. Mocht er toch voor bepaalde begrippen gekozen worden over andere, was het verstandig om daar een verklaring of argumentatie bij te geven.

Als individu had ik er ook moeite mee om goede vragen te bepalen. Het doel van wat ik wilde onderzoeken was al snel duidelijk, maar een echte duidelijke vraagstelling daarbij maken bleek een lastig en langdurig proces. Na een aantal besprekingen was het opstellen van de vragen echter gelukt, en omdat er vooraf wel een goed theoretisch kader was opgesteld, kon er snel worden begonnen aan het beantwoorden van de deelvragen.

Een ander struikelblok dat ik kende tijdens het schrijven van de scriptie was de grote moeite met het opstellen van de relevanties. Dit was een onderdeel waar ik vooraf veel twijfels over had, maar na twee besprekingen met de begeleider was het duidelijk wat er van de relevanties werd verwacht.

Verder bleek dat het af en toe lastig was om het grote geheel van literatuur te koppelen aan het coronapaspoort of het COVID-19 virus in het algemeen. Dit kwam omdat voor het onderzoek was gekozen om alleen naar gedocumenteerde migratie te kijken, en niet naar ongedocumenteerde migratie. Dit maakte tijdens het beantwoorden van de deelvragen en de hoofdvraag het terugkoppelen naar het theoretisch kader bij vlagen lastig, omdat het kader niet bij elke deelvraag volledig relevant was. Het hele theoretische kader was wel nodig om elke deelvraag te beantwoorden, maar het hele theoretisch kader niet was niet volledig bij elke deelvraag nodig.

Voor de scriptie zelf was het bepalen van het grote onderwerp het makkelijkste gedeelte. De beperkingen die sommige paspoorten kenden was uit een eerdere cursus voor mij al aan het licht gekomen, en leek een interessant onderwerp om naar te kijken. Daarbovenop kwam de invloed van COVID-19, wat een actueel onderwerp is. Een specifiekere onderwerp bepalen in de richting van COVID-19 met de VISA wereldkaart bepalen was een stuk lastiger. In eerste instantie ging de interesse naar het kijken of COVID-19 mogelijk een reden was voor een migrant tot ongedocumenteerd reizen. Ook werd er gekeken of COVID-19 een soort sympathisant kon zijn voor veel Europeanen, omdat dezen van de ene op de andere dag ook werden en nog steeds worden beperkt in hun internationale reizen. Een derde mogelijkheid als onderwerp was de invloed van COVID-19 op vluchtelingenkampen, en of er niet een groter gevaar zou zijn. Om al deze onderwerpen samen te vatten tot een onderzoek, werd het eerste echte onderwerp van de scriptie om te kijken naar de reis van de migrant, en wat de invloed van COVID-19 daarop zou zijn. Zo werd de reden van vertrek en de eventuele gevolgen in een vluchtelingenkamp bekeken. Het gedeelte met meer sympathie voor een migrant bleek lastig te onderzoeken, omdat het meer een gevoels- en meningsonderzoek is, en werd dus niet meegenomen in dit onderwerp.

Het probleem dat hiermee gezien werd was het gebrek aan een kleine casus. De reis van een migrant bekijken kan, maar het miste het idee van waar de migrant vandaan kwam of naartoe wilde. Een belangrijk aspect voor het doen van een onderzoek werd hierbij geleerd. Het is makkelijker om één

specifiek onderwerp te kiezen, en vanuit daar het brede onderwerp te bekijken. De relevante onderdelen van het brede onderwerp kunnen dan worden toegepast op het specifieke onderwerp. Om alsnog naar de reis van een migrant te kijken werd er gekozen om als specifiek onderwerp een coronapaspoort te kiezen. Er kon dan gekeken worden naar wat de invloed is van het coronapaspoort op het proces van legale migratie. Omdat het coronapaspoort een officieel middel zal worden, kan het in enige mate vallen onder de Paper Wall van Van Houtum en Bueno Lacy. Om een invloed van een coronapaspoort te bekijken, kon er dus alleen gekeken worden naar gedocumenteerde migratie.

Gedurende besprekingen met de begeleider kwamen er nog enkele belangrijke punten voorbij, zoals het specifiek blijven bij het kleine onderwerp. Voor deze scriptie was dat het coronapaspoort. Bij deze besprekingen kwamen ook ideeën en dimensies voorbij die mogelijk ook relevant waren voor het beantwoorden van de hoofdvraag. Bij het schrijven moet er gekeken worden of het relevant is voor kleine onderwerp, omdat dit anders mogelijk kan verwateren. Het advies om niet naar te veel verschillende dimensies te kijken werd daarbij ook gegeven.

Als persoon heb ik van het scriptieproces de bevestiging gekregen van een aantal karakteristieken en kenmerken van mezelf die ik al kende. De lage werkdruk van het thuiswerken was al jarenlang een probleem, en voor de toekomst is de beste oplossing om thuiswerken zo veel mogelijk te voorkomen. Een belangrijk gedeelte dat ik geleerd heb voor de toekomst is dat vragen stellen een handige en belangrijke manier is om informatie te krijgen. Als persoon vond ik het 'onbekende' altijd een lastige situatie, maar door veel te vragen kan een dergelijke situatie bekender worden.

7.3 Aanbevelingen

Uit de conclusie is gebleken dat de ongelijkheid door de invoering van een coronapaspoort op internationaal vergroot wordt. Het COVID-19 virus is door de World Health Organisation (WHO) uitgeroepen tot een pandemie (NU.nl, 2020). Dit betekent dat het een wereldwijd probleem is, dat op een globaal niveau opgelost moet worden. Echter is de eerder genoemde ongelijkheid in de wereldwijde verdeling van de vaccins een probleem. Nieuwe varianten van het coronavirus blijven wereldwijd muteren. Dit leidde ondertussen al tot onder andere een Britse, Braziliaanse of Indische variant van het COVID-19 virus (RIVM, 2021). Om verdere mutaties tot nieuwe varianten te voorkomen, moet er gezorgd worden dat er op een globaal niveau het virus onder controle komt. Echter is dit door de verdeling van de vaccins lastig, en zolang alleen de rijkere landen in De EU en Noord-Amerika beschermd zijn, blijven zij onder de constante dreiging van een nieuwe, gevaarlijkere mutatie uit de minder beschermde landen. De vrees die hierbij komt kijken is dat om zichzelf te beschermen, de beschermde landen de grenscontroles ten opzichte van de niet beschermde landen nog meer aan zullen scherpen. Het probleem wordt verder ook niet geholpen door het feit dat de rijke en beschermde landen weinig bereidheid kennen voor het helpen van de armere landen. Zoals al eerder benoemd, is er nog geen enkel vaccin gedoneerd aan Covax. Covax is verantwoordelijk voor een eerlijke verdeling van de vaccins wereldwijd, zodat de arme landen ook vaccins kregen (Raba & Meindertsma, 2020). Echter is de hoeveelheid vaccins die is opgekocht door de grote landen, dat Covax als organisatie slechts tiende stond op de lijst met opgekochte vaccins. Covax is echter verantwoordelijk voor de vaccinatie van grote delen van Afrika, die hierdoor weinig tot geen vaccins ontvangen. Hiervoor had Covax een donatie programma opgesteld, waar landen die vaccins over hebben, de overige vaccins aan kunnen geven om de armere landen te beschermen (Raba & Meindertsma, 2020).

Deze problematische situatie is ook opgemerkt door het WHO, die aangeven dat er sprake is van 'Een schandalige ongelijkheid' in de wereldwijde verdeling van de vaccins. Het WHO spoorde landen hiermee aan meer vaccins te doneren aan Covax, om zo de wereldwijde situatie onder controle te krijgen (Quekel, 2021). Deze situatie is waar ik mij bij aan kan sluiten. Het gevaar op een nieuwe mutatie, die ofwel besmettelijker, ofwel dodelijker is, is geen gewenste situatie. Ook als alle rijke

landen gevaccineerd zijn, bestaat er nog de kans op een mutatie uit een ander gebied op de wereld waartegen het vaccin niet bestand is. Om dit probleem alleen al tegen te gaan moet er een wereldwijde oplossing komen.

Maar ook het probleem van de ongelijkheid moet worden aangepakt. Sommige landen, waarin de meeste mensen al kansarm zijn geboren, zitten zonder goede zorg tegen het virus. Zoals al eerder benoemd in de scriptie is er minder aandacht voor zorg, bijvoorbeeld in het Midden-Oosten. Slechte gezondheidszorg was een van de redenen van een persoon om te gaan migreren (Samers & Collyer, 2017). De gewenste migratie die deze mensen willen doen, wordt echter ook lastiger gemaakt, omdat de Europese Unie heeft besloten een coronapaspoort in te voeren (NOS, 2021). Hierdoor wordt een vaccin, een negatieve PCR-test, of antistoffen van een eerdere besmetting verplicht gesteld voor internationaal reizen. Deze voorwaarden zijn bijna niet aan te voldoen voor veel potentiële migranten, vanwege de vaccinatieongelijkheid of slechte gezondheidszorg. Het eindigt hiermee in een vicieuze cirkel. Vanwege slechte gezondheidszorg, wil een persoon migreren, maar om te migreren, is een bewijs van goede gezondheid nodig, wat vanwege de slechte gezondheidszorg niet te verkrijgen is.

Een oplossing voor dit probleem zou wederom het doneren van vaccins aan de armere landen zijn, opdat COVID-19 ook in deze landen onder controle komt. Hierdoor wordt de wereldwijde ongelijkheid verminderd op het gebied van COVID-19, en wordt de geboorteloterij niet een nog groter verschil tussen winnaars en verliezers.

Om te kijken naar wat de daadwerkelijke invloed is van het coronapaspoort op internationale migratie, moet er over een aantal jaar een data-analyse worden uitgevoerd. Op dat moment is het coronapaspoort of een aantal jaar in werking, waardoor de effecten merkbaar zijn, of alweer afgeschaft omdat de pandemie voorbij is. Het inzicht dat er met een dergelijke data-analyse kan worden bekeken of de wereldwijde ongelijkheid nog meer is vergroot. Ook zou een onderzoek naar de ethiek een goede toevoeging zijn, om te kijken of het ethisch verantwoord is om mensen van binnenkomst in een land te weigeren op basis van gezondheid.

8. Bronnenlijst

- Afbeelding Nederlands paspoort titelpagina. (2021). Geraadpleegd van https://www.google.com/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Fwww.ad.nl%2Fgroene-hart%2Fmeer-britten-vragen-om-nederlands-paspoort~aa0b158d%2F&psig=AOvVaw10esXuZntuXIQfAcQJq87O&ust=1613923875046000&source=images&cd=vfe&ved=0CAIQjRxqFwoTClIWtI_t-O4CFQAAAAAdAAAAABAD
- Anderson, B., (z.d.). *Citizenship: What is it and why does it matter?* Geraadpleegd van <https://migrationobservatory.ox.ac.uk/resources/videos/citizenship-what-is-it-and-why-does-it-matter/>
- BBC. (2021). Covid: How are European countries tackling the pandemic?. Geraadpleegd van <https://www.bbc.com/news/explainers-53640249>
- Cordaid, (16 april 2020). *Corona in vluchtelingenkampen: 'Europa snijdt zichzelf steeds dieper in de vingers.'* Geraadpleegd van <https://www.cordaid.org/nl/nieuws/corona-in-vluchtelingenkampen-europa-snijdt-zichzelf-steeds-dieper-in-de-vingers/>
- De Waal, T., (2017). *Waarom we de belangrijkste loterij in het leven al gewonnen hebben.* Uit *Brainwash*, geraadpleegd van <https://www.brainwash.nl/migratie/aangezien-er-tussen-landen-grote-verschillen-zijn-in-welvaart-en-we-tegelijk-mensen-verbieden-zich-te-verplaatsen-kunnen-we-niet-anders-concluderen-dan-dat-we-in-een-geboorteloterij-leven>
- Dorlo, C., (21 mei 2021). *Vaccin, test of voormalige besmetting: hoe jij deze zomer op vakantie kunt.* Van NOS, geraadpleegd van <https://nos.nl/artikel/2381718-vaccin-test-of-voormalige-besmetting-hoe-jij-deze-zomer-op-vakantie-kunt>
- European Commission, (z.d.). *Migration and Home Affairs.* Geraadpleegd van https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/networks/european_migration_network/glossary_search/irregular-migrant_en
- European Parliament, (30 oktober 2020). *Exploring migration causes – why people migrate.* Geraadpleegd van <https://www.europarl.europa.eu/news/en/headlines/world/20200624STO81906/exploring-migration-causes-why-people-migrate#:~:text=People%20migrate%20for%20many%20reasons,to%20poverty%20and%20climate%20change.>
- Fajri, A., (24 februari 2021). *“Are we there Yet?”: Statelessness in the 21st century* [PowerPoint]. Geraadpleegd van <https://brightspace.ru.nl/d2l/le/content/168201/viewContent/1142241/View>
- Frei, M., (17 april 2015). *Italy's migrant crisis: on the frontline in Augusta.* Geraadpleegd van <https://www.channel4.com/news/migrants-italy-refugees-mediterranean-augusta-sicily>
- Frontex Europe, (september 2020). *Migratory Map.* Geraadpleegd van <https://frontex.europa.eu/along-eu-borders/migratory-map/>
- Genovesi, I. O., (9 februari 2021). *Meer vrijheden voor gevaccineerden met een coronapaspoort? Dan zitten de fitte 25-jarigen straks thuis terwijl de ouderen gezellig een cruise maken.* Uit *De Volkskrant*, geraadpleegd van <https://www.volkskrant.nl/columns-opinie/meer-vrijheden-voor-gevaccineerden-met-een-coronapaspoort-dan-zitten-de-fitte-25-jarigen-straks-thuis-terwijl-de-ouderen-gezellig-een-cruise-maken~b4171b3b/>

Grosfeld, T., (14 augustus 2020). *Coronasceptisch of complotdenker: waar ligt de grens?* Uit *Het Parool*, geraadpleegd van <https://www.parool.nl/ps/coronasceptisch-of-complotdenker-waar-ligt-de-grens~b3152915/>

Haijtema, A., (28 augustus 2020). *Een fotograaf kan tonen dat een vluchteling meer is dan een onmachtig object.* Uit *De Volkskrant*, geraadpleegd op van <https://www.volkskrant.nl/cultuur-media/een-fotograaf-kan-tonen-dat-een-vluchteling-meer-is-dan-een-onmachtig-object~b9862777/>

Van Houtum, H. en Bueno Lacy, R., (2020). *The autoimmunity of the EU's deadly B/ordering Regime; Overcoming its Paradoxical Paper, Iron and Camp Borders*, Uit *Geopolitics*, 25:3, 706-733. Geraadpleegd van DOI: <https://doi.org/10.1080/14650045.2020.1728743>

Julen, J., (27 mei 2020). *Achteraf had carnaval misschien geschrappt moeten worden (maar achteraf is makkelijk praten).* Uit *Trouw*, geraadpleegd van <https://www.trouw.nl/nieuws/achteraf-had-carnaval-misschien-geschrappt-moeten-worden-maar-achteraf-is-het-makkelijk-praten~b546f9f0/?referrer=https%3A%2F%2Fnl.wikipedia.org%2F>

Kettenis, T., (2 september 2020). *Grote zorgen om coronabesmetting in vluchtelingenkamp Moria.* Uit het *Algemeen Dagblad*, geraadpleegd van <https://www.ad.nl/buitenland/grote-zorgen-om-coronabesmetting-in-vluchtelingenkamp-moria~a4d27c1d/>

Kloosterman, R., (z.d.). *Opvattingen over vluchtelingen in Nederland.* Uit een rapport van het *Centraal Bureau Statistiek*.

Kuo, L., (11 maart 2020). *Coronavirus: Wuhan doctor speaks out against authorities.* Uit *The Guardian*, geraadpleegd van <https://www.theguardian.com/world/2020/mar/11/coronavirus-wuhan-doctor-ai-fen-speaks-out-against-authorities>

Mithani, S. S., Brianne Bota, A., Zhu, D. T, en Wilson, K., (z.d.). *A scoping review of global vaccine certificates.* DOI: <https://doi.org/10.21203/rs.3.rs-334258/v2>

Mohr, D., (9 april 2020). *Corona in het Midden-Oosten, soms bijzaak in plaats van hoofdzaak.* Uit *NOS*, geraadpleegd van <https://nos.nl/collectie/13841/artikel/2329936-corona-in-het-midden-oosten-soms-bijzaak-in-plaats-van-hoofdzaak>

NOS, (18 februari 2021). *Corona veroorzaakt flinke terugval in asielaanvragen EU.* Geraadpleegd van <https://nos.nl/artikel/2369249-corona-veroorzaakt-flinke-terugval-in-asielaanvragen-eu.html>

NOS, (28 april 2021). *Brussel wil coronareispas, maar wat je er straks echt mee kunt is nog de vraag.* Geraadpleegd van <https://nos.nl/nieuwsuur/artikel/2378639-brussel-wil-coronareispas-maar-wat-je-er-straks-echt-mee-kunt-is-nog-de-vraag>

Nu.nl, (11 maart 2020). *WHO bestempelt corona-uitbraak officieel als pandemie.* Geraadpleegd van <https://www.nu.nl/coronavirus/6033756/who-bestempelt-corona-uitbraak-officieel-als-pandemie.html>

Nuñez, C. Sánchez, E., Sepehr, J., (4 december 2014). *Why people migrate: 11 surprising reasons.* Geraadpleegd van <https://static1.squarespace.com/static/576825875016e1c8148e66a4/t/58b32956b8a79b6b20eb4d28/1488136537955/Why+people+migrate+-+Global+Citizen.pdf>

Our World in Data, (8 juni 2021). *Share of people who received at least one dose of COVID-19, Jun 8, 2021.* Geraadpleegd van <https://ourworldindata.org/covid-vaccinations>

Passport index, (z.d.). Verkregen van <https://www.passportindex.org/>

Permanyer, I., Smits, J., (31 mei 2018). *The subnational Human Development Index: moving beyond country-level averages*. Geraadpleegd van <http://hdr.undp.org/en/content/subnational-human-development-index-moving-beyond-country-level-averages>

Quekel, S., (24 mei 2021). *WHO waarschuwt: 'Pandemie pas voorbij als corona in elk land onder controle is'*. Geraadpleegd van <https://www.ad.nl/buitenland/who-waarschuwt-pandemie-pas-voorbij-als-corona-in-elk-land-onder-controle-is~a8274d30/>

Ter Rele, A., (19 maart 2021). *Kunnen we deze zomer op vakantie? Zes vragen over het EU-coronapaspoort*. Uit *Trouw*, geraadpleegd van <https://www.trouw.nl/nieuws/kunnen-we-deze-zomer-op-vakantie-zes-vragen-over-het-eu-coronapaspoort~bda5197b/>

Ter Rele, A., (23 mei 2021). *Ministerie van VWS: Coronapaspoort deelt meer medische gegevens dan wij hadden gewild*. Uit *Trouw*, Geraadpleegd van <https://www.trouw.nl/binnenland/ministerie-van-vws-coronapaspoort-deelt-meer-medische-gegevens-dan-wij-hadden-gewild~b290acb5/>

Raba, H. en Meindertsma, B., (19 december 2020). *Miljarden vaccins naar het Westen, wat blijft er over voor ontwikkelingslanden?* Van NOS, geraadpleegd van <https://nos.nl/collectie/13850/artikel/2361255-miljarden-vaccins-naar-het-westen-wat-blijft-over-voor-ontwikkelingslanden>

RIVM, (8 juni 2021). *Varianten van het coronavirus SARS-CoV-2*. Geraadpleegd van <https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/virus/varianten>

Rutte, M. (16 maart 2020). *TV-toespraak van minister-president Mark Rutte*. Geraadpleegd van <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/toespraken/2020/03/16/tv-toespraak-van-minister-president-mark-rutte>

Samers, M. & Collyer, M., (2017). *Migration*, Routledge: Abingdon

Schmidt, C., (17 maart 2021). *Met dit 'ik-ben-niet-ziek-door-covidbewijs' moet reizen binnen de EU weer mogelijk zijn*. Uit *Trouw*, geraadpleegd van <https://www.trouw.nl/buitenland/met-dit-ik-ben-niet-ziek-door-covidbewijs-moet-reizen-binnen-de-eu-weer-mogelijk-zijn~b8377abd/>

Severijns, R., (22 februari 2021). *Access to international protection and refugee status determination in the EU & the Netherlands* [PowerPoint]. Geraadpleegd van <https://brightspace.ru.nl/d21/le/content/168201/viewContent/1139358/View>

Spekschoor, T., (16 maart 2021). *EU wil zomervakantie met Europese gezondheidspas*. Van NOS, geraadpleegd van <https://nos.nl/artikel/2372811-eu-wil-zomervakantie-met-europese-gezondheidspas.html>

United Nations, (1954). *Article 1 Convention relating to the status of stateless persons*.

United Nations (UN) Refugee Agency, (30 January 2019). *Six people died each day attempting to cross Mediterranean in 2018*. Geraadpleegd van <https://www.unhcr.org/news/press/2019/1/5c500c504/six-people-died-day-attempting-cross-mediterranean-2018-unhcr-report.html>

Van de Griend, R., (28 augustus 2020). *Anderhalf miljoen vluchtelingen zochten hun heil in Europa. Wat is er werkelijkheid geworden van alle hoop en vrees?* Uit *De Volkskrant*, geraadpleegd van <https://www.volkskrant.nl/kijkverder/v/2020/special-de-vluchtelingencrisis-5-jaar-later~v395338/>

Van Huet, B. (2 februari 2021). *Zo lang duurt de lockdown in andere Europese landen nog (en dit zijn de andere maatregelen)*. Uit *Algemeen Dagblad*, geraadpleegd van <https://www.ad.nl/buitenland/zo-lang-duurt-de-lockdown-in-andere-europese-landen-nog-en-dit-zijn-de-andere-maatregelen~a9298aae/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F>

Van Loon, W., Van den Dool, P., (8 maart 2021). 'Nul begrip' voor weigeraars van coronapaspoort. Uit *NRC*, geraadpleegd van <https://www.nrc.nl/nieuws/2021/03/08/coronapaspoort-moet-meer-vrijheden-bieden-a4034708>

Vaughan-Williams, N., (2015). *We are not animals!*. Humanitarian border security and zoopolitical spaces in Europe. *Political Geography* 45:1-10. Doi: <https://doi.org/10.1016/j.polgeo.2014.09.009>

Vluchtelingenwerk, (z.d.). *Herkosmtlanden van vluchtelingen*. Geraadpleegd van <https://www.vluchtelingenwerk.nl/feiten-cijfers/herkomstlanden-van-vluchtelingen>

Voo, T.C., Reis, A.A., Thomé, B., ..., Munsaka, S., (1 december 2020). *Immunity certification for COVID-19, ethical considerations*. DOI: 10.2471/BLT.20.280701

Wajsberg, M., (24 februari 2021). *Conceptualizing Citizenship*. [PowerPoint]. Geraadpleegd van <https://brightspace.ru.nl/d2l/le/content/168201/viewContent/1142239/View>

Zakenreis.nl, (15 september 2018). *Controle Schengen op Britse paspoorten strenger na Brexit*. Geraadpleegd van <https://zakenreis.nl/regelgeving/controle-door-eu-op-britse-paspoorten-strenger-na-brexit/>